

Dönem: I

Yasama Yılı: 1985/1

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

7. Birleşim

26 Temmuz 1985, Pazartesi

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. Hükümet Programının Genel Görüşmesi

125-206

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılış Saati: 10.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Dt. Sait Güven

KATIPLER: Dr. Erbay Kanatlı
Feridun Onsav

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin birinci yasama yılının yedinci birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı var mı?

KATİP - Vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Bugünkü gündemimiz; Hükümet Programı üzerinde görüşme yapılmasıdır. Söz almak isteyenler lütfen isimlerini, grup adına konuşacaklarsa bağlı oldukları grubu kâtip arkadaşlarımıza yazdırsınlar. Söz almakta öncelik siyasal parti grupları adına konuşacak milletvekillerinin olacaktır.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu adına konuşacağım.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aytaç Beşeşler, Yeni Doğu Partisi olarak.

KATİP - Sayın Beşeşler grup adına mı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Grubumuz olmadığı için parti adına.

KATİP - Pardon.

OZKER OZGUR (Devamla) - Parti adına.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Toplumcu Kurtuluş Partisi adına.

BAŞKAN - Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu adına
Sayın Ozker Özgür. Buyurun.

ENVER EMİN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; en
son söz istiyorum.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli
milletvekilleri; Hükümet Programı Meclise okunurken, BRT
Televizyonu görevini yaparak durumu ekrana yansıtmıştı.
Bugün Hükümet Programının görüşülmesi sözkonusudur, eleş-
tirilmesi sözkonusudur. Bu o denli önemsizdir ki, BRT'ye
göre veyahut Hükümete göre, BRT Televizyonu bugün Mecliste
yoktur. Bunu öncelikle vurgulamak istiyorum. Yani eğer
demokrasi işleyecekse, tek yanlı işlememesi gerekir. Yurt-
taşın ekrandan Hükümet Programının eleştirisini izleme
hakkı vardır. Nasıl ki programın kendisini izleme hakkı
vardır, eleştirisini de izleme hakkı vardır ve bu hak
yurttaşın elinden peşinen alınmaktadır. Böyle göstermelik
demokrasi olmaz değerli milletvekilleri. Farklı dünya görüş-
lerine sahip UBP ile TKP'nin kurdukları UBP ağırlıklı
Koalisyon Hükümetinin Programı Yüce Meclise okunmuş bulun-
maktadır. UBP ile TKP arasındaki dünya görüş farklılığı,
Hükümet Programına yansıtılmamaya çalışılmıştır. Ancak bu
çaba sonunda Hükümet Programı bütünsellikten uzak, anlaşıl-
ması zor, içeriği değişik yorumlara açık bir metin olarak
ortaya çıkmış bulunmaktadır. Hükümet Programı, Hükümetin
somut olarak yapacaklarını içermemektedir. UBP, yani
sermaye ağırlıklı Hükümet, birtakım yuvarlak çekli, caklı
sözlerle Anayasal bir formaliteyi yerine getirmek güdüsü
ile Programını hazırlamış ve Meclise sunmuştur. Programı
okuduğumuzda Koalisyon ortaklarının somut konularda, somut
öngörülerini doyuruşu oranda göremedik. Koalisyon kanatla-
rının kendi aralarında imzaladıkları Protokol da kamuoyundan
gizlendiği için iki partinin hangi konularda ne yapmaya
karar verdiklerini anlamak mümkün olamamaktadır. Anayasal
bir formaliteyi yerine getirmek güdüsü ile kaleme alınan
Hükümet Programı, yapılacak işleri değil, birtakım soyut
amaçların sıralamasını yapmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Koalisyon Hükümeti muhalefetle, yani bizimle yapıcı ve sağlıklı bir diyalogtan yana olduğunu vurgulamaktadır. Çoğulcu demokrasilerde iktidarla muhalefetin diyalog içinde olmaları beklenir. CTP daima tüm partilerle ve Hükümetle uygar ilişkiler içinde olmaya özen göstermiş bir partidir. Ancak Hükümet anayasal görevlerini yerine getirdiği, yurttaşlar arasında ayırım yapmadığı oranda iktidar-muhalefet ilişkileri sağlıklı kılınabilir. Hükümet Programının tartışıldığı toplum bireyleri arasında bölücü değil, birleştirici olunacağı söylenirken, Başbakan, sosyal hukuk devleti ilkelerine, hukukun üstünlüğü prensibine sadık kalınacağını vurgularken, birçok muhalif yurttaş, UBP'nin Devletin kilit noktalarındaki partizan yöneticileri tarafından ağır bir baskı altındadır. 23 Haziran seçimlerinde UBP'ye oy vermediği saptananlar ya işten atılmakta, ya da işsizse işe alınmamakta, açlıkla tehdit edilmektedirler. Başbakanın Yüce Meclise sunduğu Programda yazılanlarla gerçek yaşam arasında büyük fark ve uyumsuzluk vardır. Demokrasi hoşgörü rejimi ise ve iktidar ile muhalefet arasında sağlıklı diyalog gerçekten isteniyorsa, UBP'ye oy vermeyen yurttaşların yakasını bırakmalı, onlara karşı baskı kullanmaktan vazgeçmelidir. CTP her konuda, her zaman, her parti ile görüşmeye, görüşlerini içtenlikle ortaya koymaya ve başkalarının görüşlerini değerlendirmeye hazırdır. Ancak, Hükümet Programında iktidar-muhalefet diyalogu üzerinde durulurken, UBP dışındaki partilere görülmemiş yurttaşlara karşı akla gelmedik baskılar yapılırsa, ortada büyük bir içtensizlik vardır demektir. Koalisyon ortakları etki-tepki kuralını iyi bilmek durumundadırlar. Yurttaşlarımız yasalara saygılıdır ve sonuna kadar saygılı olmaya devam edeceklerdir. Ancak, yasa ve Anayasa dışı baskılar devam ederse, yurttaş, anayasal tepkisini göstermek zorunda kalacaktır. Bu haklı tepkinin yaratacağı huzursuzluktan herhalde muhalefet sorumlu olmayacaktır. Yasalara saygılı bir yurttaşlar topluluğu oluşturmak, demokrasimizin çoğulcu yanını korumak ve işletmek, karşılıklı sevgi ve saygıyı geliştirmek istiyorsak, yurttaşlar arasında ayırım politikasına son verilmelidir. Daha işin başında iken, bu hatırlatmayı yapmakta yarar görüyoruz.

Değerli milletvekilleri; Hükümet Programında her bakımdan kalkınma amaçlanmaktadır. Hükümete göre kalkınma sadece ekonomide değil, siyasal, sosyal ve kültürel alanlarda da gerçekleşirse anlam kazanır. Hükümet bilineni duyurmaktadır. Eskiler buna "malûmun ilânı" derlerdi. Kalkınmamız gerekir. Doğrudur. Yalnız ekonomikman değil, siyasal, sosyal ve kültürel alanlarda da kalkınmamız gerekir. Bu da doğrudur. Ancak, Hükümet Programı asıl soruyu yanıtlamamaktadır. Kalkınalım. Ancak nasıl kalınalım? Hükümet Programı "nasıl" sorusuna yanıt getirmemektedir. Hükümet bizi hangi yöntemle kalkındıracaktır? Ek iş alanları yaratan, üretimi, yatırımları ve dış satımı artırıcı, işsizliği önleyici çok yönlü ekonomik ve mali önlemlerden söz edilmektedir. Sözü edilen önlemler neler olacaktır? Programda bu konuda ipucu bile yoktur. Pahalılık ve enflasyon sorununu çözümlenmek amacıyla gerekli önlemler alınacaktır, denmektedir. Soruyoruz. Hangi önlemler alınacaktır? Anayasanın ilgili kuralına bağlı olarak Beş Yıllık Kalkınma Plânı yapılacaktır, denmektedir. UBP ağırlıklı hükümetler öteden beri plânlı kalkınma anlayışına tepki duymuşlardır. Eroğlu Hükümeti de, Kalkınma Plânını salt Anayasada öngörüldüğü için Programına aldığı izlenimi yaratmaktadır. Plânlı kalkınma yöntemini ciddi olarak benimsemiş bir hükümetten plânda ağırlık verilecek sektörü açıklaması ve programında vurgulaması beklenirdi. Serbest bölgeciliği, sübvansiyonların gereksizliğini ve benzer konuları ön plâna çıkaran Eroğlu Hükümeti, plândan yasak savar biçimde söz etmekte, kamu iktisadî teşebbüslerine ve kooperatiflere Devletin sağladığı kolaylıkları bile çok gördüğünü ima etmektedir. Bu anlayışla yola çıkan Eroğlu Hükümetinin plânlı kalkınma yöntemini uygulamaya-acağı, sermaye sınıfının istemleri doğrultusunda davranacağı ve "bırakın yapsınlar, bırakın geçsinler" diyerek serbest piyasa adı altında plânsızlığı yeğleyeceği, gün gibi ortadadır. Programın beşinci sayfasındaki "çoğulcu rekabet" sözcükleri Eroğlu Hükümetinin nasıl bir kalkınma anlayışı içinde olduğunu anlatmaya yeterlidir. Bir defa "çoğulcu demokrasi" olur da "çoğulcu rekabet" nasıl olur, anlamaya

olanak yoktur. "Serbest rekabet" demek istendiği, fakat sözcük batmasın diye anlatımın "çoğulcu rekabete" dönüştürüldüğü anlaşılmaktadır. Başka bir deyişle Hükümet, parmağının arkasına saklanmaktadır. Serbest yerine çoğulcu sözcüğünü kullanarak şimşekleri üzerine çekmemeye çalışmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çağımız tekeller çağıdır. Batı dünyası tekellerin egemenliğindedir. Tekelci kapitalizmin geçerli olduğu, serbest rekabetin öldüğü dünya koşullarında, bizdeki sermaye sınıfı Reagan veya Bayan Thatcher'e özenerek küçük Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti pazarında serbest rekabetten söz etmekte, hem kendi kendini, hem de halkı kandırmaya çalışmaktadır. Serbest rekabet diye diye Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yabancı tekellerin sömürü ve hegemonyasına açılmakta, toplumsal ekonomik yapı her geçen gün yabancı sermayenin denetimi altına biraz daha sokulmaktadır. Girişim yeteneğinden yoksun, komisyonluk olarak sermaye biriktirmeye alışmış, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sermaye sınıfı eski alışkanlığını sürdürmekte kararlı görünüyor. Serbest rekabet adı altında ülke yabancılara sömürtülecek, ticaret burjuvazisi bundan payını alacaktır. Bu tür bir düzenlemenin yan ürünleri vergi, döviz, esrar ve eski eser kaçakçılığı da devam edecektir.

Bu tür bir düzenlemenin, ülkenin ve halkın egemenliğini giderek yok edeceğini sık sık tekrarlayan TKP'nin Hükümete girmiş olması öyle anlaşılıyor ki yabancı sermaye ile haşır neşir olmuş komprador burjuvaziyi yolundan alıkoymayacaktır. Ticaret burjuvazisinin partisi UBP bildiğini okumaya devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kapitalist tekellerle içli-dışlılık ister istemez dış politikayı da etkileyecektir. Sayın Başbakan, daha hükümeti kurmadan, başına yaptığı açıklamada, açıkça yeni bir dış politikadan

söz etmiştir. Toplumlararası soruna çözüm ararken federal çözümden vazgeçilebileceğini söylemişti. Aynı yaklaşım Cumhurbaşkanı Denktaş'ın yemin töreninde Mecliste yaptığı konuşmaya da yansımıştı.

Hükümet Programında konfederasyondan değil, federasyondan söz edilmektedir. 1977 ve 1979 Doruk Anlaşmalarına uygun olarak federal çözümün amaçlandığının Hükümet Programına girmiş olması, Cumhuriyetçi Türk Partisine göre olumludur. Ancak Hükümet Programının ilgili bölümünde konfederal bir düzenlemeyi çağrıştıran anlatımlar vardır. Federal çözüm istediğimizi söylerken, konfederasyonu çağrıştıran anlatımlara başvurmadan ve içten, yani samimi olmadığımız izlenimini yaratmaktan ısrarla kaçınmalıyız.

Dünya kamuoyu eskiden Kıbrıs Türk tarafını azınlık olarak görüyor ve federal çözümün sözünü bile ettirmiyordu. Federal çözüm üzerinde uzun yıllar ısrarla durarak, dünya kamuoyuna hep birlikte birşeyler anlattık. Rum tarafı federal çözümü kabul etmek zorunda kaldı. Federal çözümü öngören anlaşmaların altına imza attık. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini ilân ederken, federal çözüme açık olduğumuzu dünyaya duyurduk. Kurucu Meclisin federal çözümü öngören kararı vardır. Bütün bunlara karşın şimdi kalkar ve konfederal çözümü bir tez olarak ortaya atarsak, kendi elimizle dünyanın baskısını çağırış oluru. Taktiksel yaklaşımlarla dünyayı kandırdığımızı, ya da oyaladığımızı sanırken, öylesine gelişmelere neden olabiliriz ki, Dimyat'a pirince giderken, bu kez evdeki bulgurdan olabiliriz. İnandırıcı olacaksak, imzaladığımız Doruk Anlaşmalarına sadık kalmak zorundayız. Sonuna kadar iki eşit topluma dayalı, iki bölgeli federal çözümü savunmalı, bu politikada içten olduğumuza dünyayı inandırmalıyız. Cömlek değiştirir gibi tez değiştirirsek ve bundan yarar umarsak, bizim, yani Türk tarafının tezi olan federasyon tezini benimsemeye başlamış olan dünya kamuoyunu kendimizden uzaklaştırır ve yalnızlaştırır. Buna ne biz, ne de Türkiye dayanabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümet Programı, gelmiş geçmiş hükümet programlarından farklı değildir. 1976'dan beridir bozulup kurulan UBP ağırlıklı diğer hükümetler gibi bu Hükümet de belediyeleri güçlendireceğinden, köy yollarını yapacağından yılan hikâyesine dönüştürülmüş eşdeğer mal sorununu çözümleneceğinden, şehit çocuklarına arsa vereceğinden, komut açığını kapatacağından, kentlerin plânlı gelişimini sağlayacağından, çevreyi koruyacağından dem vurmaktadır. Hangi sektörü sürükleyici kilaçacağını bile bilmeyen, programında öncelikleri ve sonralıkları birbirinin içine girmiş bir Hükümet, Programında ne yazarsa yazsın, halktan yana hiçbir iş yapmaz. Gelmiş geçmiş UBP ağırlıklı hükümetler, programlarında halka vaadettiklerinin kaçta kaçını gerçekleştirdilerse, bu Hükümet de daha çoğunu gerçekleştirmeyecektir. Hem Atatürk ilkelerine bağlı, hem serbest piyasa yanlısı, hem devrimci, hem tutucu, hem devletçi, hem kamu iktisadi teşebbüslerine karşı, hem NATO'dan yana, hem bağlantısızlıkçı, hem büyük devletlerin silâhlanma yarışına karşı, hem İngiliz üslerinden yana bir anlayışla halkın hangi sorununa el atılabilir, hangi sorunu çözümlenebilir? Bu kargaşa içinde bugüne kadar olduğu gibi az kazananlar çok, çok kazananlar az vergi vermeye devam edeceklerdir, Köylüye yapılan devlet yardımı en aza indirilecektir. Serbest piyasa, serbest bölge ve benzeri marifetlerle sermayenin emeği, yabancı sermayenin de ülkeyi sömürsü yoğunlaştırılarak devam ettirilecektir.

Eğitimde fırsat eşitsizliği sürecektir, parası olanların çocukları okurken, yoksul aile çocukları on altı yaşından askere alınacaklar, zanaat öğrenmelerine bile fırsat tanınmayacaktır.

Hükümet, diğer UBP ağırlıklı hükümetler gibi eşdeğer mal konusunu tamamlamayı amaçlamaktadır. Eşdeğer mal sorunu, tahsisler ve benzeri konular UBP'nin elinde birer politika yatırım ve sömürü aracıdır. Onun içindir ki, UBP iktidarda kaldığı sürece eşdeğer mal ve tahsis konularının dosyaları kapanmaz.

Bize, İslâm dinini benimsiyoruz diye sempati gösterir gibi olan birkaç tane gerici Arap rejiminden medet umuyorsak, çok aldanıyoruz. Sözkonusu gerici Arap rejimlerinin tamamen Amerika Birleşik Devletleri'nin güdümünde olduklarını akıldan çıkarmamak gerekir. Anti-emperyalist bağlantısızlıkçı bir dış politika izleyebilirsek, olumlu sonuçlara yönelebileceğiz. Cumhuriyetçi Türk Partisi bunun içindir ki Kıbrıs'ı üç anakara arasında barış köprüsüne dönüştürecek, iki toplumun, iki bölgeyi federel, toprağı bütün Kıbrıs'ta barış içinde yanyana yaşamalarını olanaklı kılacak bir çözüme ısrarlıdır ve Ada'nın emperyalist İngiliz üslerinden arınması gerektiğini bir kez daha vurgular. Hükümet Programına Atatürk'ün "Yurtta Barış, Dünyada Barış" özdeyişi alınmıştır, ama bölge barışını tehdit eden Kıbrısımızdaki İngiliz üslerinden söz bile edilmemiştir. Büyük devletlerin silâh yarışından söz edilmiştir ama silâhlanma yarışına karşı olan bağlantısızlık hareketinin adı bile anılmamıştır. Terörizmle savaşında uluslararası işbirliği üzerinde durulmuştur ama Filistin halkının tek temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütü'nün, Amerika Birleşik Devletleri tarafından terörist örgüt olarak nitelendirildiği gözardı edilmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin dünyada, Akdeniz bölgesinde ve yakın bölgemizde barışın korunmasına hizmet edeceği belirtilirken, dünyanın korkulu rüyası nükleer savaş tehlikesine karşı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tavrı Hükümet Programına yazılmamıştır. Hükümet, "Yurtta Barış, Dünyada Barış" belgesine uygun olarak Akdeniz'in nükleer silâhlardan arındırılmış bölge olması gerektiğini programına alabilse ve bunu dünyaya duyurabilseydi, Atatürk'ün özdeyişi o zaman anlam kazanmış olur. Hükümet evrensel barış konusunda içten olduğunu o zaman kanıtlamış olurdu. Bu biçimi ile Hükümet Programında yer alan "barış" sözcüğü iş ola programa alınmış izlenimini yaratmaktadır. İnandırıcı olmaktan uzaktır.

Her seçim döneminde yurttaşın UBP'ne oy vermesi için baskıların yoğunlaştırılması bu dosyaların açık kalması ile olasıdır. Bu Hükümet de diğerleri gibi eşdeğer ve benzeri konuları kasıtlı olarak uzatacaktır ki UBP'den sürekli birşeyler isteyen yurttaş UBP'nin kapısından eksilmesin. Hele Programda yazıldığı gibi puan satışlarına da izin verilirse, işler bir o kadar daha renklenecek demektir. CTP, puan satışlarına kesinlikle karşıdır ve puan borsaları kurularak taşınmaz malların birkaç zengin elinde toplanmasına sonuna kadar karşı çıkacaktır. Hükümet yerel sanayimizin korunacağını Programına almış bulunmaktadır. Ancak çelişkilerle dolu Programının başka bir yerinde, üçüncü ülkelerden yapılan dışalım bürokrasinin en aza indirileceği belirtilmektedir. Sözü edilen dışalım bavl turizmüne dönük lüks dışalım ise ve bugüne kadar yapıldığı gibi ülkede ürettiklerimiz dikkate alınmadan, her türlü malın dışalımını yapılırsa yerel sanayi nasıl korunacaktır? Ulkeyi kayıtsız-koşulsuz yabancı sermayenin sömürüsüne açmakta kararlı Hükümet, üretime, işçiye, köylüye dönük hiçbir iş yapamaz. Plânsızlık, programsızlık, kavram kargaşası ve sömürüsü üzerine oturtulmuş bir sistemde sosyal adaletten, adil gelir dağılımından söz edilemez.

Gelmiş geçmiş UBP ağırlıklı tüm hükümetlerin programlarında aynı tunceler vardır. Ulusal Birlik Partisi, 1976'dan beridir iktidardadır. Hangi programını hayata geçirmiş, halka verdiği hangi sözü tutmuştur?

Eşdeğer mal sorunu yılların sorunudur. Çözülmemiş, aksine her geçen gün biraz daha karmaşıklaştırılmıştır.

Konut sorunu yılların sorunudur. Çözülmemiş, aksine sayısı az hak sahipleri akla gelmedik formalite ve zorluklarla karşı karşıya bırakılmışlardır.

Kooperatif Merkez Bankası, UBP ağırlıklı hükümetlerin göz yumması sonucu çatır çatır soyulurken, yeni kurulan UBP ağırlıklı başka bir hükümetin çağdaş, demokratik kooperatifçilikten söz etmesi inandırıcı değildir.

The first part of the document is a letter from the Secretary of the State to the Governor, dated the 10th day of January, 1862. The letter is addressed to the Governor and is signed by the Secretary of the State. The letter contains the following text:

Sir, I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 8th inst. in relation to the application of the State of New York for the admission of the State of New York to the Union. I have the honor to inform you that the same has been referred to the Committee on the subject, and they have reported in favor of the admission of the State of New York to the Union. I have the honor to inform you that the same has been referred to the Committee on the subject, and they have reported in favor of the admission of the State of New York to the Union.

I have the honor to be, Sir, your obedient servant,

Secretary of the State

The second part of the document is a letter from the Governor to the Secretary of the State, dated the 10th day of January, 1862. The letter is addressed to the Secretary of the State and is signed by the Governor. The letter contains the following text:

Sir, I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 8th inst. in relation to the application of the State of New York for the admission of the State of New York to the Union. I have the honor to inform you that the same has been referred to the Committee on the subject, and they have reported in favor of the admission of the State of New York to the Union. I have the honor to inform you that the same has been referred to the Committee on the subject, and they have reported in favor of the admission of the State of New York to the Union.

I have the honor to be, Sir, your obedient servant,

Governor

Vergi, döviz, esrar ve eski eser kaçakçıları, Mafia babaları ellerini kollarını sallayarak toplumda cirit atarken, ekonomik hedeflere Programda sözü edilen hangi demokratik ortam içinde varılacaktır? Kara paranın egemen olduğu bir düzende ekonominin hangi ürünleri toplum katlarına nasıl yayılacaktır?

Vergi, döviz, esrar ve eski eser kaçakçılığı toplumda diz boyu iken, Hükümet bunları yok saymış, bunlara karşı mücadeleyi Programına bile almamıştır. Diğer UBP ağırlıklı hükümetler bu tür kaçakçılıkların varlığını en azından kabul ediyor ve yuvarlak sözcüklerle de olsa kaçakçılığa karşı savaşım vereceklerini belirtiyorlardı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vurgun, talan ve sömürü düzeninin devam ettirileceği, dış alımcılara halkımızı daha kolay sömürebilmeleri için daha büyük olanaklar yaratılacağı, Hükümet Programının satır aralarında yazılıdır. Köylüye yapılan devlet yardımının daha da azaltılacağı açıkça belirtilmektedir. Araçların insafına terk edilmiş bulunan üretici ile tüketicimizin sömürülmesine göz yumulmaya devam edileceği anlaşılmaktadır.

Sağlık servisleri için Programda yazılı iç açıcı tümcelere karşın, günlük yaşamda durum hiç de iç açıcı değildir. Sağlık servislerine başvuran yurttaşlarımızın karşılaştıkları güçlükler, hastaların dolaylı dolaysız sömürüsü, sağlık personelinin sorunları çözüm beklemektedir. Sağlık servislerinde rüşvet, kansere dönüşmüştür. Sağlık servislerini muhalefette iken en çok eleştiren Toplumcu Kurtuluş Partisi'nin sözkonusu Bakanlığı almış olması, yurttaşlarda beklentilere neden olmuştur. Yurttaş beklentilerinin boşa çıkmaması içten dileğimizdir.

Değerli milletvekilleri; Hükümet Programında bütün yurttaşlarımızın genel ve zorunlu Sağlık Sigortası kapsamına alınarak, yoksulların sigorta primlerini Devletin karşılaması, kamu ve özel keşime bağlı sağlık kuruluşlarında sigortalıların bakımına olanak tanınarak, hastanın hekimini bizzat kendisinin seçmesi öngörülmektedir.

Genel ve zorunlu sağlık sigortasının gerçekleştirilmesi koğuldur. Ancak, kamu ve özel kesime bağlı sağlık kuruluşlarında sigortalıların bakımına olanak sağlanması istismara açıktır ve terkedilmesi gereken bir düşüncedir. Sağlık sorununu bu tür istismara açık önlemlerle zmlenmeye olanak yoktur. Tek çıkar yol, sağlık servislerinin tümü ile sosyalizasyonudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on yıllık Ulusal Birlik Partisi iktidarında en çok ezilen, en çok sömürülen, en çok hakkı yenenler işçilerimiz olmuştur. Anayasa'da grev hakları olduğu halde bu hak UBP ağırlıklı hükümetlerce fiilen ortadan kaldırılmış, yasaklarla anlamsızlaştırılmıştır. cretleri yaşam koşullarıyla bağdaşmayan düzeyde olmuş, sosyal güvenlik açısından sürekli mağdur edilmişlerdir.

Hükümet Programında asgari ücret saptamalarındaki yöntemden söz edilirken adil ve dengeli ücret politikasının gereklerinin yerine getirileceği belirtilmektedir.

Adil ve dengeli ücret politikası ne demektir? Kime göre adil ve dengeli? UBP'nin, yani sermayenin adalet ve denge oqularını çok iyi bildiğimiz için işçiler adına endişelidir.

Hükümet Programında kadem tazminatlarının güvence altına alınacağından söz edilmektedir.

Bu tümce, bir süre knce gene UBP ağırlıklı başka bir hükümet tarafından kadem tazminatı hakkına karşı düzenlenen saldırıyı anımsatmaktadır. Eroğlu Hükümeti'nin söz konusu tümceyi aynı düşünce ile Programına aldığına inanmak istemiyoruz. Cumhuriyetçi Türk Partisi, işçilerin kadem tazminatlarına karşı düzenlenecek herhangi bir saldırıya şiddetle tepki gösterecektir.

Toplumcu Kurtuluş Partisi, Koalisyonda alışma Bakanlığını almış bulunuyor. Buğne kadar emekçilerin yenmiş hakları geri verilir ve emekilerimizin insanca yaşamaya hakları olduğu teslim edilerek, emekçileri her bakımdan koruyucu yasalar yapılırsa, Cumhuriyetçi Türk Partisi buna

herkesten çok sevinecektir. Hükümet Programında işçilere dönük yasalardan söz edilmektedir. Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin işçilerle ilgili yasa önerileri 1981'den beridir Mecliste bekletilmektedir. Eroğlu Hükümeti ve Toplumcu Kurtuluş Partili Çalışma Bakanı işçilerden yana bir tutum içine girdikleri oranda Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin desteğini alacaklardır. Yok eğer bu Hükümet de, diğer UBP ağırlıklı hükümetler gibi işçilere karşı düşmanca bir tavır içine girer ve emekçileri diğerleri gibi ezmeye kalkarsa Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin tepkisi büyük olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim, sanat, kültür toplumun üst yapı kurumlarıdır. Ekonomik alt yapının sağlamlığı ya da çürüklüğü bu kurumları doğrudan etkiler. Bir toplumda en çok neye değer veriliyorsa okullarında o öğretilir ve sanat ile kültür de bundan payını alır. 1974 sonrasında ganimet üzerine oturtulmuş bir ekonomik yapıda üretim yapmadan, sadece alıp satarak milyarların kazanıldığı bir düzende eğitimciler hangi çağdaş değerleri yeni kuşaklara nasıl aktarınlar ve erdem, yani faziletin bu denli ayaklar altına alındığı koşullarda sanatçı nasıl ürün versin?

Herşeye karşın kötümser olmaya gerek yoktur. Toplum, tutuculara karşın değişim içindedir ve iyiye doğru değişmektedir. Toplumsal ilerlemeyi tutucu sınıflar yavaşlatabilirler fakat durduramazlar. Tüm dünya barış ve demokrasi yolunda ilerlerken biz istesek de yerimizde sayamayız. 1976'da egemen sınıf kırk milletvekilliğinden otuzunu kazanırken, bugün beğenmediği sol bir partiyi ortaklığa kabul etmek durumunda kalmıştır. Bu tür bir sağ-sol koalisyon topluma ne getirir, toplumdaki ne götürür tartışması ayrı bir tartışmadır. Vurgulamak istediğimiz, on yılda ticaret burjuvazisi iyice palazlanmış, maddi gücünü artırmıştır ama gelişen toplumsal bilinç tek başına iktidar olmasını engellemektedir. Bu olgu toplumun barış ve demokrasi yolunda ilerlediğinin göstergesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisi çoğulcu demokratik düzeni savunan, devlet ağırlıklı plânlı ekonomiden yana bir partidir. Fişta askersel

bloklara karşı bağlantısızlıkçı bir politikayı benimsemiştir. Kıbrıs'ın iki eşit topluma dayalı federal bir cumhuriyet olarak dünya sahnesine yeniden çıkmasını istemektedir.

Kurulan Eroğlu Hükümeti'nin Meclis'e okunan Programı... Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin iç ve dış politikalarına yanıt vermemektedir. Dış politikada bağlantısızlıkçı değil NATO eğilimlidir. Devlet ilân edilirken yurgulanan bağlantısızlıkçılık'ne yazık ki Hükümet Programına yansımamış, sermaye sınıfı her konuda ağırlığını duyurmuştur. Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin barış, demokrasi ve sosyal adaletçi politikalarına tamamen ters bir görünümde ortaya çıkan UBP ağırlıklı koalisyonun Hükümet Programını benimsemiyoruz. Söz konusu Hükümetin halkın iç ve dış sorunlarına çözüm getireceğine inanmıyoruz. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu UBP ağırlıklı Koalisyon Hükümetine güvenoyu vermiyecektir. Herşeye karşın Hükümete ve Meclise yeni dönemde çalışmalarında başarılar diler, saygılarımızı sunarız.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sağol. Yalnız TKP'ye hatır yaptın konuşmada.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Ozker Özgür. Sıra Toplumcu Kurtuluş Partisi adına Sayın Erdal Süreç'te. Buyurun efendim.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 23 Haziran 1985 Genel Seçim sonuçları ülkemizde bir koalisyon ortaklığını zorunlu duruma getirmiştir. Ülkemizin biriken sorunlarıyla dış politik gelişmeler istikrarlı bir hükümetin geciktirilmeden görev almasını, demokratik kurumların etkin çalışır duruma getirilmesini gerekli kılmaktadır.

Toplumcu Kurtuluş Partisi, ülkemizde sosyal hukuk devleti anlayışının yerleşip kökleşmesi ile toplumcu bir düzenin kurulması ve halkın sorunlarına köklü çözümler getirilmesi yönündeki uğraşlarının sürdürülmesi gereğine inanmaktadır. Toplumcu Kurtuluş Partisi dünyadaki gelişmeleri tüm ezilen ve sömürülen ulusların bağımsızlık uğraşlarının

yakından izlenmesi ile bu oluşum ve hareketlerle kardeşçe dayanışma içinde olunmasından yanadır.

Toplumcu Kurtuluş Partisi çağımızın ve ülkemizin gerçeklerini gözönünde tutarak toplumumuzun özlenen sosyo ekonomik yapıya toplumcu düzelle kavuşulabileceğinin de bilincindedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bölgemizde yoğunlaşan olaylar ile, ülkemizin içinde bulunduğu iç ve dış sorunların ağırlığı ve demokrasiye olan inanç ve bağlılık; özverili bir koalisyon ortaklığının gerçekleşmesinde Toplumcu Kurtuluş Partisinin kendine düşen görevin bilinciyle hareket etmesinin nedeni olmuştur. Koalisyon hükümetinin Anayasal düzenin kökleştirilerek, hukukun üstünlüğü, ilkesinin yerleştirilmesinde yüklendiği görev, önemli değer taşıyan boyutlardadır.

Yurttaşların hangi partiye ve hangi düşünceye bağlı olduğuna bakılmaksızın tüm hak ve özgürlüklerden korkusuzca ve baskıdan uzak bir biçimde yararlanmasına olanak verilmesi ve demokrasinin ülkemizde her gün yaşanan bir olay haline getirilerek halkın sosyal ve ekonomik örgütleri aracılığı ile politikaya ağırlık koymasının sağlanması, gelecek günlere daha da güçlü girmemizi sağlayacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; koalisyonlar uzlaşma ve asgari müştereklerde birleşme rejimidir. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal sorunlara eğilmek ve süratli çözümler getirmek gereği uzlaşılan koalisyon programının ana unsurlarını oluşturmaktadır. Özellikle ülke ekonomisinin kendi ayakları üzerinde

duran bir yapıya kavuşturulacağı ve kendi kendine yeterli duruma gelmesini sağlayacak önlemlerin alınacağı gerçeğinin vurgulanması, gelecek günlerdeki Hükümet uygulamalarını çok önemli duruma getirmektedir.

Pahalılık ve enflasyon sorununa çözüm getirilmesi amacıyla Hükümetin el atacağı ekonomik ve mali önlemler, sosyal adalet ilkeleri çerçevesinde ve gelir dağılımındaki bozuklukları giderici yönde geliştirildiği oranda halkın beklentilerine önemli oranda yanıt verilmiş olacaktır.

Koalisyon Hükümeti plânlı ve programlı hükümet uygulamalarını ve Anayasanın öngördüğü Beş Yıllık Halkınma Plâna ile Beş Yıllık Plâna hazırlık dönemi olarak öngörülen Geçiş Yılı Programının hazırlanmasına öncelik vererek bu konudaki kararlılığını da ortaya koymuş bulunmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Koalisyon ortakları, asgari müştereklerde ve belirli ilkeler çerçevesinde uzlaşılabilir bir programda, demokratik düzenin geliştirilip, ülkenin acil sorunlarına çözüm getirme uğraşlarına yönelmeyi amaç edinmiştir.

Çağımız, insanlar arasında da, uluslararası da, adalet ve eşitlik ilkesinin giderek yaygınlaştığını göstermektedir. Barış, özgürlüğe ve mutluluğa katkıda bulunmak için çalışmak ve gayret göstermek gerçekten bir insanlık ödevi olmalı ve halkımızın buna layık olduğunu anlamalı ve göstermeliyiz.

Bu görüş ve düşünceler ışığında koalisyon protokolü çerçevesinde hazırlanan Hükümet Programını Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak benimsediğimizi ve Hükümete güvenoyu vereceğimizi açıklar, saygılar sunarız. Teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdal Süreç. Sıra, Yeni Doğu Partisi adına Sayın Aytaç Beştaşlar'da. Buyurun lütfen.

AYTAÇ BEŞTAŞLAR (Gazi Mağusa) - Uzun ve müzmin muhalefet tecrübesi olan CTP'den sonra konuşmak...

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Estâğfurullah.

AYTAÇ BEŞTAŞLAR (Devamla) - Bilgimiz biraz yavan kalacaktır ama...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Müzmin değil, seçici.

AYTAÇ BEŞTAŞLAR (Devamla) - Biz görüşlerimizi söylemeye devam edelim.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Müzmin ne demek, müzmin efendim?

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Müzmin olmadı.

AYTAÇ BEŞTAŞLAR (Devamla) - 1976'dan bu yana herhalde müzminlik devam ediyor. Bundan sonra belki, 1990'da falan.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Geç olsun da güç olmasın bizim iktidarımız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Evet. Sayın Başkan, sayın üyeler; bundan önce Hükümete girdiğimiz zaman ilk karşılaştığımız sorun veya heyecan Hükümet Programı olmuştur. Nasıl yazılacak, neler içerecek, bundan da önemlisi az da olsa, birazcık bilgimiz olduğu için, yazılanlar somut ifade taşıyacak mı, diye çok düşündük, çareler aradık. Bize yol gösterdiler ve Bakanlığımızla ilgili ifadeleri kaleme aldık. Bir de baktık şu anda elimde olan birinci Cumhuriyet Hükümetinden hiç de farklı olmadı. Bir sürü yuvarlak sözler, rakam yok, somut birşey yok, zaman yok ve netice yok. Acaba Hükümet koalisyon ortağı olmak için çaba gösterdiğimizde bizim de hükümet programımız böyle olmayacak mı idi diye sormaktan kendimi alamadım. Ama yine de birkaç şey söylemeyi uygun buldum.

Bir defa Ulusal Birlik Partisini çok iyi tanıdığımız için, Toplumcu Kurtuluş Partisini de uzaktan bildiğimiz için bu ortaklığın sırrına bir türlü biz vakif olmadık. Bir ortaklık günün yaşamı ve siyasi oluşumların diğer faktörlerinin de üstünde daha çok ekonomi ve ekonomiye bakış açılarının ortaklığıyla gerçekleşir. Dünyada olan en koyu dinsel veya tarihsel tartışmalar, münakaşalar ve hatta zamanımızdaki siyasi mücadelelerin temelinde ekonomi yatmaktadır. İşte bu böyle olunca Ulusal Birlik Partisinin ekonomik görüşü ve Toplumcu Kurtuluş Partisinin ekonomik görüşü tamamen birbirine zıt iki görüş şeklinde olunca nasıl bir ortaklık kuruldu ve bu ülkeye uzun vadede ne verecektir bu hükümet, bunun sırrına eremedik en azından Bakanlar Kurulunda varsayılan balayı, icrada nasıl kendini gösterecektir? Ya Ulusal Birlik Partisi TKP'ye ya da TKP Ulusal Birlik Partisinin ekonomik görüşüne büyük tavizler vererek yaklaşımda bulunmuştur.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Balayında öyle değil mi be Aytaç, karşılıklı tavize dayanır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Evet, Hükümetin oluşumuna bakınca TKP'nin UBP'ye yaklaştığı açıkça görülmektedir. 1982'de kaçırdığı hükümet fırsatı sebebiyle kaybettiği oy oranının ve tabanını geriye almak, bakın işte biz de hükümet olabilir ve size hizmet getirebiliriz isbatında bulunmak

Bence en azından tabanının istediği şekil ve ağırlığı açısından böyle değildi sanıyorum. Bunu ben koalisyon görüşmelerini ayrı kanattan yürüten biri olarak yakinen biliyorum. Ancak Toplumcu Kurtuluş Partisinin düşünce tarzına müdahale etmek bizi şu andaki güven oylaması olgusu dışında fazla ilgilendirmemektedir. Hükümet programının girişinde ifade edilen Kıbrıs Türk Ulusunun kopmaz bir parçası olduğunun vurgulanması bizi memnun etmiştir. Bu inancı korumak ve kollamaktaki kararlılık, Atatürk ilkelerine bağlılık da bizi memnun etmiştir.

Kamu personeli için ifade edilen yansızlık bizi bunun yanında şüpheye düşürmektedir. Seçim sonrası uygulamaların henüz daha dikkati çekecek kadar yansızlığı rencide etmemekte ise de, münferit de olsa bazı davranışlar belirlenmiştir. Bu konu, tarafımızdan özellikle üzerinde durularak titizlikle takip edilecektir.

Daş politikada da partimiz her fırsatta görüşlerini ifade etmiştir. Eşitlik ilkesinde iki toplumlu, iki bölgeli çözümün arayışının devamında daima yarar gördük. Ancak, bugüne kadar gösterilen sabrın karşılığını bir türlü alamadık. Artık bizim de tüm öğeleriyle bir devletimizin, cumhuriyetimizin varlığını ortaya kesin ve inatla konmalıdır. Bu oluşumdan sonra Rum tarafını daha fazla beklemek, ilân ettiğimiz Cumhuriyetin daş dünyadaki ilân edildiği günkü heyecanını söndürecekler. Barış evet, beklemek evet, görüşmek evet, evet ama ne zamana kadar? Rumlara bunun böyle sürmeyeceğini anlatmak gerekmektedir. Türkiye'nin garantisinden asla ödün verilmeyeceği konusunda kesin tavır almak ve sanıyorum dünyaya böyle olduğunu açıkça kabul ettirmek en isabetli yol olacaktır. Bölgede barış unsuru olabilmek gerçekten büyük sorumluluk ve dikkat gerektirmektedir. Ancak barış unsuru olacağım demek, haklarımız için hazırlıksız olmak değildir. Biz bu konuda Üçüncü Ülkelerin bizimle ilişkilerinde, bölgede barışı bizim vasıtamızla bozmalarının önüne geçmek demek olduğunu ifade ediyoruz ve böyle anlıyoruz.

Dışişlerinde örgütlenme, yenilenme, çağa uymada gösterilen ilgi tarafımızdan destek görecektir.

Askerlik süresinin hiç programa alınmaması dikkatimizi çekti. Askerden geldiğimiz için şahsım olarak ifade ediyorum, bu konularda birazcık titizlik etmek ve sanıyorum bunu bir müddet de olsa indirmek mümkün olacaktır. Super devletlerin silâhlanmaya yaptıkları harcamaların mutluluk getirmeyeceği malumdur. Ama biraz önce ifade ettik, barış ancak caydırıcı olmakla ve bu güce erişmekle mümkündür.

Belediyelerimizin hemen hepsinin sanatsal faaliyetleri var, bunlar güzel şeyler. Ancak, beledi hizmetlerle sosyal faaliyetleri dengelemekte gerekmektedir. Belediyelerin bütçelerinin oranları bana göre mutlaka ayarlanmalıdır. Köylerdeki muhtar yetki ve sorumlulukları gözden geçirilmelidir. Bir köyde muhtarın mührü ve sorumluluğunu vermeden aylarca köye uğramadığı tarafımdan bilinmektedir. Daha yeni Anayasayı yürürlüğe koyduk ve Anayasadan sonra buraya geldik. Geçici 1. maddeyi her zamanki alışkanlıkla Ulusal Birlik Partisi sanıyorum ki görmezlikten geldi. Programda kesin tasarruftan bahsediliyor.

Sayın üyeler; Anayasa mülkiyetin devrinden bahsediyor, yani tapudan bahsediliyor. Daha önceki Mecliste ve Komisyonadaki mücadelemizi eski arkadaşlarımız hatırlayacaklardır. Bu ifade bile Yeni Doğu Partisi olarak bu Hükümete ret oyu vermemize yetecektir. Bizler beş sene sonunda tapuların hak sahiplerine verilmesinin amansız takipçisi olacağız. Puan alış-verişiyile hiç hakları olmadığı halde bazı kişiler taşınmaz mal zengini kılınmaktadır. Herhangi birisinin sınırsız parası olsa Kıbrıs'ın yarısına sahip olması mümkündür ve bu asla tarafımızdan kabul edilmeyecektir. Tapular verilsin, tasarruf tapu sahibinin iradesine bırakılsın.

Toplu konut, toplu konut, toplu konut. Kime toplu konut? Şehirliye, şehirde oturana. Hani köylüye, hani sıkıntı çeken diğer kesimlere? Eşitliğe bu konuda da çare bulunmalıdır.

"T" plâka rezaletine programda hiç değinilmemiştir. Şimdi belki bu ufacık bir husustur diye bir itirazı olacaktır ama şunu söylemek istiyorum ki bu bir sosyal tip bombayı hazırlamaktadır, oluşturmaktadır. Ne zaman düzeltilecek, bu müessese ne zaman toplumun hizmetinde olan yollar dahi hak şeklinde satılıp alınma işlemi durdurulacaktır. Eğer bu bomba patlarsa önünde kimse kalmayacaktır.

Bundan önce, daha önceki hükümetler programında olan şu kalkınma bankası bir an önce gerçekten kurulmalıdır. Geçmiş devrede Turizm Bakanlığı yaptığımız dönemde, Sayın Coşar hatırlayacaklardır, iki milyon için göbeğimizin çatladığını bilirim. Biz programda olduğu halde bunun kaynağından şüphedeyiz ama kurulursa destekleyicisi olacağız.

Her serbest piyasa, hem piyasa denetlemesi, bu ikisi nasıl beraber olacak? İşte ortakların görüş ayrılığının en bariz görüntüsü budur. İcrada karışıklık bu Hükümetin boyunduruğu olacaktır. Karma veya liberal model, hangisini benimseyecekse hükümet bir an önce karar verilmelidir.

Eğitimde artık okullarımızın şu andaki durumu ile yetersizliği ortadadır. Modern şartlara uyumu vadeden sözlere rastlamadık. Liselerimizin üniversiteye hazırlığı hepimizce maldür. En yakını ile kendi çocuklarımızdan bunu biliyoruz. Üniversite programını takipte şu anda üniversitede olan çocuklarla konuşursanız zorluklarını anlayacaksınız, ne kadar zorluk çekmekte, ne kadar zora koşulmaktadırlar. Eğer üniversiteye hazırlık çağında ise dışardan destek almamışsanız, çocuk asla üniversiteye girememektedir.

Hükümet, eğitimde fırsat eşitliğinden bahsediyor. Okulu kapatılan ve kışın kör karanlığında, belki de aç köylümün körpecik dimağı ile okulu evinin dibinde olan köylümün dimağı arasında fırsat eşitliği vardır denilebilir mi? Şoförü aniden hasta olan otobüsün getirmesi gereken, ancak gelmeyen köylümün öğrencisiyle diğer öğrenci arasında imkân eşitliği vardır denilebilir mi? Kapatılan okullar açılmalıdır. Hem istihdam sıkıntısı vardır deriz, hem çocuklarımızı Öğretmen Koleji'ne almaz, boş gezdiririz, hem de okul kapatır, eşitlik de var deriz. Bunun gerçek olmadığı ortadadır. Öğretmenimizin koşulları düzeltilecek deriz, kapattığımız köy lojmanlarını ev olarak, konut olarak dağıtırız, bu nasıl düzeltilecek, tarafımızdan merakla beklenmektedir.

Spor deriz, futboldan başka birşey bilmeyiz. Tanıtılmamız sporla deriz, uluslararası müsabakalara para bulamayız. Bunu çoğu zaman ben de yaşadım. Bu nasıl düzeltilecek, bilmeyiz.

Aydın din adamı diye bağıırırız. A din din adamı yetiştirmenin ilk adımını atmayız, okulları ona göre kurmayız. Hükümetin, devletin gözetimi altında olacaktır deriz, din eğitimi, bunun nasıl olacağına Hükümet Programında rastlayamayız.

Saldım çayıra mevlâm kayıra. Tarım politikası eski düzene, tabii Sayın Tarım Bakanının değişmediği sebebiyle devam edecektir. Bu ülkede sondaj makinelerinin yetersizliği dahi bilinmekte olduğu halde karşılanmamaktadır. Akarsuyu olmayan ülkemizde tabii yeraltı su arayışları ön plânda olmalıdır. Ama nerde? Uç aydır su alamayıp kohtrolsuz kuyulardan ve şu anda hastanelerde yatak sırası bekleyen köylüler Mağusa Kazasında mevcuttur. Damla sulama sistemi geliştirilmektedir. Bu görüşe tamamen katılıyoruz. Ancak bu ülkede boru yapacak fabrika varken neden bu borular ithal edilmektedir bunun sırrını bilmiyoruz.

MEHMET CIVA (Lefkoşa)(Yerinden)- CTP'yi de geçiyon ha.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Silo yapımından bahsedilmiştir. Silo yapılıncaya kadar geçen sene de vardı aynı görüşler aynı benim hükümette olduğum zaman da ancak bu sene silo yapılıncaya kadar yatay depolamanın sıkıntısını çektik. Sayın Nazif Beye, özellikle kişisel olarak birçok isteklerde bulunduk, bunun bu seneki Allah vergisi tarım bolluğunda dahi şikâyetçisi olduk. Bunun bir an önce cevabı aranmalıdır.

Narenciyedeki fırsat ve imkân eşitliği nasıl sağlanacaktır? Yalnız eğitimde değil. Güzelyurt ve Magosa'daki ulaşım arasındaki fark ne zaman pay edilme değil de esas mal sahibine ödetilecektir. Magosa'daki üreticinin mali üzerine daha doğrusu maliyeti üzerine bindirilen Güzelyurt nakliye farkı ne zaman CYPFRUVEX tarafından adilâne şekilde hesaplanacak ve Güzelyurt'taki yüz dönüm bahçe tutan kodamanlara da pay edilecektir? Unutmayalım her yüz dönüm karşılık Magosa'daki yedi kişilik aile yedi dönüm bahçe tutmaktadır. Bu konu bile Hükümete ret oyu vermemize sebep olacaktır. Hükümetimiz tüketiciye malın kalitesini artırarak arzını da yükseltecek diye bir ifade kullandı. Bu ekonomik yasanın işlemesi bir an önce alım gücünü yükseltmekle mümkün olacaktır. Bugünkü alım gücü bu şekilde arz ve talebi işleteceğini sanmıyoruz.

Kıbrıs Elektrik Kurumunun faaliyeti düzenlenecekmiş. Bu düzenlemede tarım ve sanayi kesimi gözetilecekmiş. Tabii Sayın Bakanımızın geliş şekliyle orantılı olarak bu ifade aynen buraya geçti. Bunu garipsemedik. Sayın Başbakan siz de Magosa'da yaşıyorsunuz ...

ENVER EMİN (Lefkoşa)(Yerinden)- Siz nasıl geldiniz?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Çekilen şu üç, dört günlük çileyi ...

ENVER EMİN (Devamla)- Havadan geldiniz siz de.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Çok şükür burada şimdi seçilmiş birisi olarak konuşuyorum.

ENVER EMİN (Devamla)- O başka, o başka.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- O ezikliği attım. Özür dilerim yani Sayın Erdal Bey konu siz değilsiniz, Enver Beye cevap veriyorum. Daha önce bize de öyle diyorlardı da çok şükür o ezikliği attım.

ENVER EMİN (Devamla)- Çok şükür, çok şükür.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Evet, üç, dört günlük çileyi biliyorsunuz. Buna çare ne olacak? Bu çile ne zaman bitecek? Magosa'da sanayi durdu, tarım durdu, evdeki ev aletleri durdu. Bu Programda geleceğe dönük hiçbir şey bulamadık.

Kıbrıs Standartları Enstitüsü kurulacağına dair ifade var. Bunun pek ciddi birşey olduğunu sanmıyorum. Küçük ülkemizde kaç çeşit mal üretilmekte ve hangi standart tesbit edilecektir şu anda ben bilemiyorum.

Anavatan sağolsun, asfalt yapımı devamlı olsun. Bunu artık bugünkü şekliyle yol çavuşları da yapıyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Dostluk var yahu.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Hani uçak Sayın Ulaştırma Bakanı? Beraber olduğumuzda bu konuda benim çabamı bile göstermediniz.

BAYINDIRLIK VE ULAŞTIRMA BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden)- Efendim?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Biz Avusturyalıyla charter seferleri için anlaşma yaptık ve şu anda anlaşma metni benim imzama hâlâ daha Avusturyalının cebinde doluyor. Fakat maalesef ulaşımı kurtamadık. Sayın Bozkurt, herhalde benim çektiğim sıkıntıları, çöksün diye temenni etmiyorum ama çekecek sanıyorum.

ESBER SERAKINCI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Daha ağırdır senden.

OZKER OZGUR (Lefkoşa)(Yerinden)- Allah çektirmesin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Yolların geometrik standardı yükseltilecek deniyor ama dök on santim asfaltı, hani eğim, hani viraj eğimi, böyle bir teknik elemene bir türlü rastlamak mümkün değil.

BAYINDIRLIK VE ULAŞTIRMA BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden)- Seni alacağım yakında oraya.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Uluslararası taşımacılık konusunda hiçbir ifadeye rastlamadık. Bu konuda da benim bakanlığım zamanında girişimlerim oldu. Ulaştırma Bakanlığına aittir diyerek insiyatif size devredilmiştir. Hani karayolu taşımacılığında otobüs kontrolleri, hani emniyet araştırması ve yollardaki sefaletli bekleme süreleri sonu? Yaz otobüsün üstüne allah korusun, sal Avrupa'ya. Hani TIR taşımacılığı? Programda böyle bir ifadeye rastlamak mümkün değil. Telefon, Magosa'dan çevirin Lefkoşa'yı, alın Fransa'yı. Hiç zahmet gerekmez Amerika'yı aramaya. Çevirin Girne'yi, çıkısın Amerika. Bunlarda bile Hükümetin Programında bir ifadeye rastlamadık. Umutli olamadık. Balıkçı barınakları tam beş senedir temizlenir. Balıklar bile bu sayede en mesut günlerini yaşamaktadır. İnşaat Planlamaya iş ver eğer acelen yoksa ve de paran çoksa. İhalelerde hem daha ucuz hem de daha kısa zamanda işleri bitirmek mümkün olduğu halde Devletin İnşaat Planlaması bu konuda da geri kalmaktadır.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sizden iyi mizah yazarı olur Sayın Beşerler.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Koalisyon Hükümeti görüşmelerinde bize Ulusal Birlik Partisi Sağlık Bakanlığı teklif etmişti. Kabul etmedik, edemedik. Nasıl edelim? Yasası var, doktoru koydunsa bu Gelmiş geçmiş hükümetler ve sağlık bakanlarının gözü önünde bu Yasa çiğnenmiştir.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Hazır birşey...

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Tam gün ilkesi çiğnenmiştir. Ya doktora hakkını vereceksiniz, ya da doktora bırakacaksınız ve halkı aldatıp, biz, yasa çıkardık, doktorları her zaman hastanede bulacaksınız diyerek vatandaşın önüne çıkmayacaksınız. Bu durum artık bitmelidir. Biz, Sayın Sağlık Bakanı doktorumuzdan bunu ümitte beklemekteyiz. Bu arada bölgesel sağlık ocaklarının veya hastane tabir ederseniz nedir bilemiyorum, yeterli olamadığı ortadadır. Erenköy'deki sağlık ocağının şoförünü sanıyorum sizler başka yerde oturduğunuz hâlde bilmiyorsunuz. Gece, acil olayda nasıl gelecek, ambulansı kullanacak? Bunun artık çaresini sizler bulacaksınız. Pratik hasta taşımaya elverişli araç geliştirilmeli ve özellikle büyük yerleşim bölgelerine bunlar verilmelidir. Lefkoşa Hastanesi kısmen ama diğer hastanelerimiz mutlaka yenilenmeli, özellikle Mağusa Hastanesinde standardı yükseltilmelidir. İdari kadrolar gözde geçirilmeli, yeterli duruma getirilmelidir. Muhtaç, yoksul yardımlarının yetersizliğinin acısını ben çektim Sayın Sağlık Bakanı. Siz de bu düzende çekeceksiniz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Asgari ücret vereceğiz.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Mademki maliye ve tek bütçe ile olacak bu iş, onun acısını siz de çekeceksiniz.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hele Maliye Bakanı Taşkent olunca.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yardımlar yaşama düzeyinin gerçekten altındadır. Bunun, bu yıl burda söylenmesi bir muhalefet partisi olarak belki hoş değil, o Bakanlıktan geldiğim için ama, yine de söylemekten kendimi alamıyorum. Gerçekten bunu düzeltmeniz gerekecektir. Eğer, tam maaş yükseltilmesi mümkün değilse bir defaya mahsus olmak üzere gerçekten ihtiyacı olanlara acil yardım şekline dönüştürülmesi daha iyi bir düzenleme şekli olacaktır.

Turizm, ulaşımdan asla ayrılmayacağını söylemeye gerek yok. Tabii, bu ayrılmamız organik beraberliğini kastedmedim. Zihniyet ve düşünce beraberliği dedim. Ben, bunu Hükümette bulamadım. İnşallah Sayın Bozkurt bulur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sen çok uysalmışsın.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Mutalaka yabancı ülkelerde... Doğrudur, geliş şeklim itibarıyla öyleyim. Mutlaka yabancı ülkelerde turizm büroları açılmalıdır. Bunun da bu sene bütçeye, çok çalıştık, başaramadık. İnşallah önümüzdeki sene sizler başaracaksınız. Çok değil. Birkaç hedef ülke seçilirse bunun altından kalkılabilir. Ancak, ben de dahil, yine burda bir öz eleştiri yapalım. Türkiye'yi hedef almak, hedef ülke almaktan çıkardık. Nasıl olsa geliyorlar, nasıl olsa gelirler düşünceyle onları unuttuk. Halbuki, çarşı ekonomimize en büyük katkısı olan Anavatan turistidir. Sanıyorum bu konuda eğilimleriniz olacaktır. Bunu telâfi için-biz son zamanlarda TRT ve diğer kaynaklarını kullanmaya çalıştık ama, pek başarılı olduk sanılamaz.

Kıbrıs Türk Turizm İşletmelerinden hiç bahsedilmemiş.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kapanacaklar.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Halbuki Turizm Bakanlığının önündeki en önemli karar bekleyen konu budur. Çünkü bu ülkenin turizm politikasını çizip, yönlendirecek mekanizmayı Bakanlık elinden bırakacak mı? Yoksa böyle veya başka tarzda bir oluşum düşünecek mi?... Bugün şirketin elindeki oteller peşkeş mi çekilecek yoksa politikayı yönlendirmeye vasıtası olarak kullanılmaya degam mı edilecektir? Korkarım ki eşdeğer gerekçesi ile birinci yol takip edilecek ve bu yola şimdiden girilmiştir. Bizim Hükümetimizden önce, Hükümetimizde İskân Bakanlığınca girilmiştir. Ve yazılar Kasım ayında Turizm İşletmelerinin Turizm İşletmelerinin vadesi dolacağı halde bugün tahsisler başlamış ve yazılarla Kasım ayında oteller şuna şuna verilmiştir denmektedir. Araştırırsanız bulacaksınız.

MUSTAFA ADAOGLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hangi oteller?...

MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hangi oteller?...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sokrates Otel örneğin. Araştırın bulacaksınız. Yazıyı aradım bulamadım. Onu size, yazıyı gösterecektim.

Tek sosyal güvenlik sistemine geçiş sözleri bizim zamanımızda da vardır. Gerçekleşirse tarafımızdan da desteklenecektir.

Asgari ücret konusu her hükümetin başını ağrıtabilir, bu Hükümetin de başını mutlaka aynı tarzda belâya sokacaktır. Bu arada acaba asgarî ücretin hayat pahalılığı ilâvesine şekli düşünülüyor mu?... Onu da Maliye Bakanı düşünsün.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Yeni Doğu Partisi olarak kuruluşunu zihniyet farkı sebebi ile benimsemediğimiz ve dolayısıyla hizmet veremeyeceğini sandığımız, bölüm bölüm açıkladığımız ve kabul etmediğimiz görüşler doğrultusunda, uygulamasına inanmadığımız bu programa ve bu programı hazırlayan bu Hükümete güvenoyu veremeyeceğimizi bildirir, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytaç Beştaşlar.

TARIM VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) - Ozker Hoca bir ortak buldu.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Yalnız kalmamak lâzım.

BAŞKAN - Sıra Ulusal Birlik Partisinden Sayın Enver Emin'de. Buyurun.

ENVER EMİN (Lefkoşa) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Sayın Ozker Ozgur'un BRT konusunda söylediklerine aynen katıldığımızı bildirmek istiyorum.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Hayret! ...

ENVER EMİN (Devamla) - Ve Hükümet Programı ile ilgili görüşlerimizi kısmen...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İktidar doğrudan yanadır.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Etkili olamıyor demek ki.

ENVER EMİN (Devamla) - Evet görüşlerimizi bildirelim efendim.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün Cumhuriyet Meclisimizde müzakeresi yapılmakta olan UBP - TKP Koalisyon Hükümeti Programı, ülkemizin gerçekleri gözönünde bulundurularak hazırlanmıştır. Hükümet, toplumun gündemindeki her soruna duyarlılıkla eğilmiş ve her sorun için öngördüğü çözüm seçeneklerini, bu Hükümete temel oluşturan felsefeye uygun olarak ortaya koymuştur. Genç Cumhuriyetimizin iç ve dış tehlikelere karşı güvenliğini sağlamak kadar, bu Cumhuriyette yaşayan insanların mutluluk ve refahını bütün olanakları ve kaynakları zorlayarak en yüksek düzeye çıkarmak Hükümetin görevidir ve 12 sayfalık Hükümet programında bu görevin nasıl yapılacağı, nasıl yerine getirileceği samimi bir

açık ifadelerle ortaya konmaktadır.

Konuşmamın hemen başında şunu belirtmek isterim ki, önümüzde zor ve çetin günler vardır. Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik baskıların hangi boyutlara ulaşacağını şimdiden kestirmek mümkün değildir. Ama Hükümetimiz, baskılar ve girişimler hangi boyutlarda olursa olsun halkımızın haklarının ve onurunun kararlılıkla korunacağına ve Kıbrıs sorununun gerçeklerine uygun bir çözümün bulunması için savaşıma vereceğine ilişkin teminat vermektedir.

Dışa karşı onurlu ve kararlı bir savaşıma verilirken, kendi iç yaşantımızda birtakım dârboğazlarla karşılaşmamız da olasılık dışı değildir. Herşeye hazır olmalıyız. Ve şunu aklımızdan biran bile çıkarmamalıyız ki, zor günlerin aşılmasında Hükümet tek başına bırakılamaz. Vatandaşın oy vererek Cumhuriyet Meclisine gönderdiği her milletvekiline zor günlerin aşılmasında görev düşmektedir. Siyasal, ulusal ve toplumsal sorumluluklar hepimizin omuzlarındadır. Böyle bir dönemde, en yapıcı muhalefetin gösterilmesi, hepimizin beklentisi olan bir yurtseverlik görevidir. Bir uzlaşma rejimi olan demokraside, değişik dünya görüşlerine karşın toplumsal çıkarlar üzerinde birleşebilme erdeminin gösterileceğine kuşku duymuyoruz.

Bugün müzakeresini yapmakta olduğumuz hükümet programında da belirtildiği gibi, her zaman savunucusu olduğumuz ulusal dayanışma ve beraberlik ruhu, gerek Kıbrıs sorununun içinde bulunduğu duyarlı dönem, gerekse üstesinden gelinmesi gereken ekonomik ve sosyal sorunların aşılması açısından gereklidir. Biz bu konuda gereken hassasiyeti her zaman göstereceğiz.

Anavatan Türkiye'nin yardım ve desteği olmadan önümüzdeki çetin engelleri aşmamız mümkün değildir. Böyle bir anda, Anavatan Türkiye'ye bağlılık ve şükranlarımızı bir kez daha partimiz adına dile getirirken, Hükümet Programında Anavatan Türkiye ile olan ilişkilerimize geniş yer verilmesini ve bu konuda içten ifadelerin kullanılmasını takdirle karşıladığımızı belirtmek isterim. Hükümetin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti ilişkilerine yönelik olumlu bakış açısı, hem hükümete ve hem de bu

Hükümeti oluşturan siyasal partilerimize saygınlık kazandırmaktadır. Hükümet Programında, Kıbrıs Türk Halkının güvenliğinin her türlü tehlikeye karşı korunmasının; siyasal, sosyal ve ekonomik alanlardaki gelişmesinin, Türk Ulusunun kopmaz bir parçası olduğu inancının daima korunmasıyla mümkün olduğu vurgulanmaktadır. Anavatan Türkiye ile ilişkilerimizin geliştirilip güçlendirilmesi gereğini de bu görüşe eklemekte yarar vardır.

Hükümet Programında, ulusal davamız ve dış politika ile ilgili olarak belirtilen görüşler her yönüyle tatminkârdır.

Bu arada Devletimizin kökleştirilip tanıtılmasında, tahası siyasal bir çözüm şeklinin bulunmasında ekonomik yeterliliğimizin çok büyük bir rol oynayacağı gerçeğinin, yeni Hükümet tarafından gözardı edilmediği ve ekonomik yeterliliğe ulaşılması için gerçekçi görüşler getirildiği gözlemlenmektedir. Ekonomik yeterliliğin en büyük hedefi de kuşku yoktur ki, kitlelerimizin esenlendirilmesidir. Hükümet Programından, halkın sosyo-ekonomik sorunlarına Hükümetin ivedilikle el atacağını, dar gelirli halkımıza yönelik kesin önlemlerin alınacağını, tüketicinin yanında üreticilerimizin de korunup güçlendirileceklerini öğreniyoruz. Hükümet, pahalılık ve enflasyonun giderilmesi için gerekli önlemlerin alınmasında duyarlılık belirtmektedir. Gerek ekonomimizi ve gerekse sosyal hayatımızı kemiren en büyük etkenler olan pahalılık ve enflasyonla mücadelede, bütün gücümüz ve olanaklarımızla hükümetin yanında olacağız.

Enflasyonun büyük ölçüde dıştan kaynaklandığı bilinen bir gerçektir. Buna karşın, enflasyonun halkımız ve ekonomimiz için değiştirilmesi olanaksız bir kader olarak kalacağına inanmıyoruz. Bilimsel ve inatlı önlemlerle, kendi çapımızda birşeyler yapmalı ve enflasyonun üstesinden gelmenin mümkün olduğuna inanıyoruz. Üretimin artırılmasında, üreticilerimize pazar bulunmasında ve buna paralel olarak işsizlik sorununun asgariye indirilmesinde biz büyük ölçüde enflasyon sorununun çözümünü görmekteyiz. Hükümet programındaki vaatler yerine getirilebilirse, bu mücadelede etkin adımlar atılabileceğine kuşku yoktur. Geçmişteki durumumuzla bugünkü durumumuz kıyaslandığı zaman, kötü kaderimizin yenilmesi yönünde boşuna zaman kaybetmediğimiz görülmektedir. Kısa zamanda çok şeyler başarılmıştır ve bu başarılarımız da geleceğe dönük

beklentilerimize ve umutlarımıza güç katmaktadır. Büyük Meclis çoğunluğuna dayalı, geniş tabanlı bir hükümetin, kalkınma ve kendi kendimize yeterli olma yolunda daha büyük adımlar atması mümkündür. Bu fırsatı hepimiz en iyi biçimde değerlendirmeliyiz.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yurt dışında çeşitli ülkelerde yaşayan onbinlerce Kıbrıslı Türk ve onların kurdukları örgütlerle ilişkilerimizin geliştirilmesine özen göstereceğini açıklayan Hükümet, yaşamsal bir ihtiyaca parmak basmıştır. Gerek tanınmamızda, gerekse dışa açılarak kendi kendimize yeterli duruma gelmemizde, ada dışında yaşayan Türklerin büyük bir potansiyel oluşturduklarına kuşku yoktur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak, ada dışında yaşayan Türklerin daha fazla örgütlenmelerine ve kurulmuş örgütlerini güçlendirmelerine yardımcı olmalıyız. Karşımızdaki unsurun ve hatta Yunanistan'ın dış ülkelerde yaşamakta olan uzantıları aracılığıyla ne denli etkin faaliyetler göstermekte oldukları gözardı edilmemeli, bundan ders alınmalıdır. Ada dışında yaşamakta olan Türklerle ilişkilerin geliştirilmesi konusunda şimdiye kadar pek çok şeyler söylenmiş, pek çok girişimler yapılmıştır ama, özlenen sonuçlar maalesef alınamamıştır. Sadece bizim onlara değil, onların da bize ihtiyacı olduğu gerçeğinden hareket edilmeli ve dış Türklerle ilişkilerimiz tam bir dayanışma halinde en üst düzeye çıkarılmalıdır. Bu nedenle, Dışişleri Örgütümüzde bir Dış Türkler Masası oluşturulmalıdır. Bu nedenle, Dışişleri Örgütümüzde bir Dış Türkler Masası oluşturularak bu masanın gerekli idari ve mali olanaklarla donatılması kararını hararetle desteklemekte ve bu kararın ivedilikle hayata geçirilmesini beklemekteyiz.

1985 gençlik yılında yaşamakta olduğumuz ve bu yılın yarısını da geride bıraktığımız halde, gençliğin beklentileri ve gençliğin sorunlarına gereken yaklaşımlar maalesef gerçekleştirilememiştir. 1985 yılının başından beri büyük çalkantılı olaylar yaşamamızın ve bir seyim havası içinde bulunmamızın da bunda etkisi olmuştur. Hükümet Programında, gençlikle ve

gençliğin sorunlarıyla ilgili ilginç görüşler vardır. Kaybedilen zamanın telâfisi için programa uygun olarak, gençlik meselelerinin ivedilikle ele alınmasını öneriyoruz. Ve gençliğin meselelerinin çözümüne, gençliğin gelişimi ve mutluluğu için eserler yaratılmasına ilişkin heyecanın, sadece gençlik yılında değil önümüzdeki yıllarda da geçerli olmasını bekliyoruz. Geleceğimizin teminatı olan gençliğimiz, her türlü ilgiye ve özene lâyıktır. Gençlik için yapılan her yatırım, Cumhuriyetimizin ve halkımızın geleceğine yapılmakta, Cumhuriyetimizin temellerini güçlendirmektedir. Hükümet, sadece eğitim kurumlarındaki gençlere değil, eğitim kurumlarının dışındaki gençlere de sağlıklı yaklaşımlar içinde olmalı, fikir yönünde güçlü, üretken, yaratıcı ve her tavrıyla Atatürkçü nesiller yetiştirmesine ortam hazırlamalıdır.

Turizmin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekonomisi için yaşamsal bir önem taşıdığı, Hükümet programında yapılan vurgulamalardan da anlaşılmaktadır. Turizm, genç Cumhuriyetimiz için bir kader meselesidir. Ama acı gerçek şu ki, bu sektörümüz, içinde bulunduğu darboğazlardan kurtulamamıştır. Toplumsal ekonomimizde sürükleyici bir sektör niteliği taşıyan bir turizmi asla ihmal edemeyiz. Turizmin bütün sorunlarıyla ve bütün darboğazlarıyla mücadele etmemiz gerekmektedir. Bu nedenle, Hükümetin gündemindeki en önemli sorunlardan biri de turizmimizi darboğazlar için sokan tüm etkenleri ve nedenleri saptamak ve bunları

ortadan kaldırıcı önlemleri ivedilikle almaktır. Kendi kendimize yeterli olma ve kendi ayaklarımız üzerinde durabilme davasında turizmin bize sağlayacağı olanaklar ve yararlar gözardı edilemez. Diğer yandan, dışa açılmamızda ve tanınmamızda turizm hareketinin yadsınmaz roller oynayacağını unutmamalıyız. Bizimki gibi bir Cumhuriyet için, turizmin salt ekonomik değil, siyasal ve kültürel önemi de vardır.

Bu arada basınımızı yakından izleyen, halkla yakından temasta olan kişiler olarak dikkatimizden kaçmayan bir nokta daha vardır. O da, uygulamaya konan birtakım politikalar yüzünden iç turizmin öldüğü ve dargelirli kesimlerimizin en mütevazı koşullarda bile tatil yapma olanağından yoksun kaldığıdır. İç turizmi canlandırarak önlemlerin ivedilikle alınmasının beklentisi içindeyiz. Bir turizm cenneti olan güzel ülkemizde, kendi halkımıza tatil yapma olanağı çok görülmemelidir. Ve unutulmamalıdır ki, iç turizm sorunlarını çözümlenememiş ülkeler, dış turizmde de iddia sahibi olamazlar. Turizmimizin bir başıboşluk içinde bulunduğu ilişkin ciddi kaygılarımız vardır. Bu konu kişilerin yaklaşımlarına bırakılmamalı, bir devlet politikası olarak ele alınmalıdır. Eğer bu yapılmazsa, turizmin yaşamsal bir sektör olduğu ve ekonomimizde sürükleyici etkinliğe sahip olduğu görüşleri bir edebiyat olmaktan öteye geçemez.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Hükümet Programı, çalışma hayatımız hakkında çağdaş görüşler içermektedir. Çalışan, emeği ve alın teriyle üreten ve yaratan kitlelerimizin hakları hiçbir şekilde ödenemez. Bu kitlelerimiz, Cumhuriyetimizin temel harcına en büyük katkıyı alın terleriyle yapmaktadırlar. Bu nedenle, çalışanlarımızın haklarının en ileri düzeyde tutulmasına ve sosyal-güvenliklerinin sağlanmasına her türlü özveri gösterilmesi gerektiği kanısındayız. Emekçilerini esenlendirmeyen ülkelerin ve toplumların esenlik içinde olabilmesi mümkün değildir. Çalışan sınıfa, geçimini emeğiyle ve beyin gücüyle karşılayan herkes aittir. Bu açıdan bakıldığında, çalışan sınıfın sosyal yapımızın en büyük katmanlarını oluşturduğunu görürüz. Bu sınıfın sorunları asla ihmale gelmez. Hükümet, bu sınıfın sorunlarının çözümüne yönelik uğraşlarında, Ulusal Birlik Partisini her zaman yanında bulacaktır. Bu sınıfın çağdaş esenliği için, sağlık ve sosyal güvenlik sorunlarının çözümü, istihdam alanlarının geliştirilmesi, sosyal-güvenlik fonlarının enflasyondan koruyucu önlemlerin alınması ve bu fonların çalışanlar adına değerlendirilmesi, sigorta ve ihtiyat sandığı yatırımlarının eksiksiz yapılması, asgari ücretin gelecek boyutlarda tutulması, eşel mobil sisteminin aksatılmadan yürütülmesi gibi meselelerin duyarlılıkla gözetilmesi önemlidir. Özel kuruluşların, kooperatiflerin, KİT'lerin ve diğer ekonomik kuruluşların çoğulcu rekabet esasına dayalı ekonomik ve demokratik düzen içinde çalışmalarını; karma ekonomik sistemin sağlıklı biçimde ayakta tutularak güçlendirilmesi, çalışan kesimlerin esenliği için gerekli faktörler arasındadır. Çünkü bu saydığımız kurumların hepsi de birer istihdam ve üretim kaynağıdır. İstihdam ve üretim kaynakları, doğrudan doğruya insan unsurlarıyla ilgilidir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisi Toplumcu Kurtuluş Partisi Koalisyon Hükümeti, ülkemizdeki sorunları çözebilecek bir yapıya sahiptir. Halkımızın beklentilerine uygun olarak kurulan bu Koalisyon Hükümetinin, halkın beklentilerine uygun etkinlikleri göstermesi gerekmektedir. Halkı düşün kırıklığına uğratmaya hiç kimsenin

Hakkı yoktur. Herkes tarihi sorumluluklarının bilinci içinde hareket etmelidir. Dayanılan gücün sayısal yeterliliği, gerek yürütmenin kullanılması ve gerekse Meclis çalışmalarının düzenli bir seyir izlemesini mümkün kılmaktadır. Bu güç; ancak yapay bunalımlardan etkilenebilir. Ve biz, yapay bunalımlarla bu gücün erozyona uğratılmasına asla izin vermeyeceğiz. Bu Hükümetin gözetmesi gereken şey, partisel çıkarlar değil, toplumsal ve ulusal çıkarlardır. Biz parti olarak olgun ve sağlıklı bir politika yürütmekte kararlıyız. Kişilere yönelik hiçbir tavrımız olmayacak. Yaklaşımlarımız, politikalarla ve dünya görüşleriyle ilgili olacaktır. Karşımızdakilerden de aynı şeyi beklemek hakkımızdır. Seçim kampanyası sırasında yükselen tansiyonların artık inerek yerini soğuk mantığa bırakması gerekmektedir. Hepimiz, bir hizmet yarışında olmalıyız. Yapıcı eleştiri ve öneriler hangi taraftan gelirse gelsin, Hükümetin görevi bunları saygı ve anlayışla karşılamaktır. Ülkemizin mutlu geleceği için, hükümet ortağı partilerle birlikte muhalefet görevini üstlenen diğer partilerin de iş üretmesi gerekmektedir. Cumhuriyetimize ve halkımıza hizmet yarışında diğer tüm demokratik kurumlarımızın da; basınımızın da yeri vardır. Onların da hizmet boyutlarını geliştirmelerini bekliyoruz.

Ulusal Birlik Partisi olarak, Ulusal Birlik Partisi, Toplumcu Kurtuluş Partisi Koalisyonunun etkili, yararlı ve vazgeçilmez bir seçenek olduğunu inanıyoruz. Bu inanç içinde Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubunun Hükümet programını olumlu karşıladığını ve güven oylamasında olumlu oy vereceğini açıklamak isterim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Enver Emin. Şimdi sıra Toplumcu Kurtuluş Partisinden Sayın Alpay Durduran'da.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; toplumumuzda koalisyonlar yeni değil, eskidir ama koalisyon kurulmuş olması, koalisyonun anlaşıldığına ve bu konuda deneyim kazandığımıza da bir delil değildir. Ne yazık ki biz birçok şeyleri yapar gibi görünür ve başında dururuz ama pek birşeyler öğrenmeyiz. Henüz deneyimli bir

demokrasi uygulaması içerisine girebilmiş değiliz. Bu bakımdan UBP ile TKP'nin koalisyonu da yadigarlanmakta ve başka anlamlar verilmekte, koalisyon düşüncesi ile bağdaşmayan sözler ve değerlendirmeler yapılmaktadır. Bunu görüyoruz ve doğal olarak karşılıyoruz. Herşeyden önce şunu belirtmek isterim ki hükümete katılmak bir fırsat değildir. Şimdi ben de bir fırsat yakaladım, hükümete girdim veyahut da fırsatı yakalayamadım, hükümete giremedim. Şimdiki sözler tamamen yanlış ve hiçbir çağdaş devlet disipliniyle uyamaz. Koalisyona girilecekse, bu bir uzlaşma, bir program çerçevesinde anlaşma ile mümkün olmalıdır ve programa da taraflar sadık kalınmalıdır. Program çerçevesinde hareket etmeyi becermelidirler ve karar bütünlüğü bozulmamalıdır. Karar bütünlüğü bozulursa bu yine eski dönemlerde görülen koalisyon çatışmalarını beraberinde getirir. Hatırlarız Sayın Kotak Hükümette karara pekalâ imzasını da bastırır ama çıkar ondan sonra gazetesinde feryadı figan eder veyahut da ben bunu söylediydim yapmadılar diye şikâyetlerde bulunarak hem imzaladığı kararın sorumluluğunu başkasına yıkar, hem de kendisi başka düşüncelere sahip olduğunu göstermek suretiyle bundan kazanç umardı. Kazançlarını topladı ve bugün aramızda yok.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Koalisyon kısa bir süre içerisinde somut konularda uzlaşmaya varılmak suretiyle bir programa bağlanmaya çalışılmıştır. Dediğim gibi deneyimsizliklerin bunun üzerinde etkisi olabilir, gölgesi olabilir. Ama olabildiğince açık olunmaya çalışılmıştır. Buna rağmen ve Hükümet Programının bu Koalisyon Protokoluna bağlanmış olmasına rağmen, Protokolun kamuoyundan gizlendiği iddiası yapılmıştır Sayın Özgür tafafında. Gizlenme diye birşey yoktur. Bu, iki parti arasında özel bir belge niteliğindedir, tarafları birbirine bağlamaktadır, kamuoyuna açıklanmamış, fakat kimseden de gizlenmiş değildir. Kamuoyundan da gizli değildir. Niçekim çoğaltılmış, birçok parti mensubunun eline verilmiştir. Dolayısıyla birçok kişi bunu bilmektedir. Yarın daha da fazla bilecektir, ama bu hususi bir belge olduğu için taraflar bunu açıklama kararı almamışlardır, dolayısıyla açıklanmamıştır ve bu Protokol,

Hükümet Programı olarak bugün geliştirilmiş şekli ile karşımızda bulunmaktadır. Protokola ters bir durum yoktur. Değişik ifadeler bir-iki noktada varsa da, anlamı da tamamen aynıdır. Koalisyon Protokolünün kendisi de karşımızda bir Hükümet Programı olarak durmaktadır. Bunun dışında olanlar, sadece Hükümet kurmadan önce yapılması gereken şeylerdi. Yani şu şu şu bakanlıklar şu partiden oluşacak, şu şu bakanlıklar bu partiden oluşacak. Bakanlar birbirine saygı gösterecek ve bu programa sadık kalmaya çalışacaklar gibi ilkelerdir ki onlar da iki parti arasında hususi bir nitelik taşımaktadır. Bunun sonuçları da kamuoyu önündedir. Üç bakanlık Toplumcu Kurtuluş Partisi'nde yedi bakanlık da Ulusal Birlik Partisi'nde olarak sonucunu vermiştir. Dolayısıyla gizlilik diye birşey sözkonusu değildir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir koalisyon kuruldu, bir protokol imzalandı. Bu Protokolün Üzerinde Toplumcu Kurtuluş Partisinin etkisi ne kadardır? Etkisi, Hükümet Programı incelendiğinde herhangi bir kişi tarafından saptanabilir. Elbetteki seçimde aldığı oy oranında etkisi olabilecektir. Başka türlü olmasına herhalde olanak yoktur.

1981'de yaptığımız görüşmelerde de siz bize doğru on üç adım atın, biz size doğru on sekiz adım atalım, bir noktada buluşalım. Birbirine taban tabana zıt görüşlere sahip olan iki parti bir koalisyon kuracaksa, elbetteki milletvekilleri sayısına göre adımlar atacaklar ve bir noktada buluşacaklardır. Ulusal Birlik Partisinin on sekiz milletvekili vardı, Toplumcu Kurtuluş Partisi on sekiz adım atacak Ulusal Birlik Partisine doğru. On üç adım da Toplumcu Kurtuluş Partisi atacaktır Ulusal Birlik Partisine doğru. Bir noktada birleşilecekti. Birleşilememiştir. Bu kez yirmi dört adım Toplumcu Kurtuluş Partisi atacak, on adım Ulusal Birlik Partisi atacak ve bir noktada buluşulacaktır. Başka yolu yoktur bunun. Bu, toplumun seçimlerde gösterdiği iyelerin bir sonucudur. Dolayısıyla buna saygı göstermek zorundaydı iki parti. Ve iki parti de bu saygıyı göstermiş olduklarını kabul etmektedirler ve bu Koalisyonu da oluşturma kararına

varmışlar. Bundan fazlasını beklemek yanlışır.

Hal böyle oldukça elbetteki bugünkü ekonomik sistemin büyük çapta değişmesini beklemek yanlışır. Toplumcu Kurtuluş Partisinin bunu sağlamasına olanak yoktu. Halk isterseydi sağlanabilirdi, halk istemezseydi sağlanamazdı. Halk istememiştir, ekonomide büyük değişiklik olmasını, halk istememiştir. Dolayısıyla halkın isteminin dışında birşeyi sağlamaya herhalde Toplumcu Kurtuluş Partisinin gücü yetmezdi. Dolayısıyla ekonomik rejim aynen kalmıştır. Fakat bir yanlışlığa bu noktada dikkat çekmek istiyorum. Sayın Özgür konuşmasında Atatürk'ü ama serbest rekabetçi. Hem devletçi, hem özel sektörcü gibi gelişmeler bulmaya çalışmaktadır. Böyle bir çelişki söz konusu olamaz Sayın Başkan, sayın milletvekilleri. Çünkü Atatürkçülük, bir ekonomik sistemse, Anayasa Atatürk ilkeleri doğrultusunda partiler kurulmasını emretmektedir. Dolayısıyla bu Mecliste de hiçbir şekilde ekonomik düzen değişikliği konuşulamaz. Halbuki konuşulacaktır ve doğal olan budur. Atatürk, bir ekonomik sistem vazetmemiştir, kurmamıştır. Önce tam liberal bir ekonomi anlayışı ile, tamamen serbest ekonomi anlayışı ile hareket etmiş, sonra da dünya buhranının yaklaştığı dönemlerde de devletin müdahalesini getirmiştir ekonomiye ve sonunda da bildiğiniz gibi, bir siyasal doktrin yaratmadan aramızdan ayrılmıştır. Atatürk'ün büyüklüğü ekonomik sistem vazetmesinde değildir. Başka nedenlerdendir. Saygıyla anarız Atatürk'ümüzü ve diyoruz ki Atatürkçülük tam anlamıyla düşünce özgürlüğünün bulunduğu çok partili demokratik düzene kapıyı açmış olan bir düşüncedir. Başka bir şey değildir. Ne devletçiliği empoze etmektedir, ne serbest rekabetçiliği, ne de başka bir şey. Devletçilik, Atatürk'ün zamanında ekonomik terim olarak siyasi edebiyata getirmiştir. Ama devletçilik hiçbir şekilde serbest rekabet düzeni veya liberal ekonomi veya kapitalizm diye adlandırılan ekonomik sistemin zıttı olan bir deyim değildir. Devletçilik yalnız kapitalist bir ekonomi içerisinde, devletin müdahalelerini anlatan kısır bir deyimdir. Başka bir şey değildir. Kısır bir deyimdir. Ve Toplumcu Kurtuluş Partisi böyle bir devletçilik

anlayışı içerisinde değildir. Onun için karma ekonomi yanlısı değildir. Anayasada karma ekonomi vardır sözlerine de karşıyız. Bunu bu Meclis kürsüsünden bir çok kez söyledik. Anayasa sadece özel girişimlerin kurulabilmesi serbesttir demmiştir. Karma ekonomidir bu ülkenin ekonomik sistemi demmiştir. Anayasamız da çok partili demokratik düzeni savunan, açık bırakan bir Anayasadır. Dolayısıyla biz Anayasa çerçevesi içinde çok partili demokratik düzene inanan bir parti olarak devletçiliğe ve karma ekonomiye karşı toplumcu düzenin savunucusu bir partiyiz.

Benim anlamadığım bir şey vardır ki bunu CTP'ye sormak isterim. Seçimlerin içerisinde Yenidüzen'de bir manşet gördük, "CTP karma ekonomiden yanadır". Bugün ise söylüyorlar, devlet ağırlıklı plânlı ekonomiden yanadır. Ne anlatmak istiyorlar, onlardan da açık ifadeler görmek isteriz. Yoksa devletçilik var, karma ekonomi var, Atatürk devletçi ama bu çelişkiler içerisinde olamaz, bu çelişkiler vardır, bu çelişkiler vardır demenin bir anlamı yoktur. Açık bir şekilde tanımlarımızı koymaya dikkat etmemiz gerekmektedir. Çelişki Toplumcu Kurtuluş Partisine göre bu Programda bir çok noktada olabilir. Elbette ki bu bir koalisyon protokolüdür ve dediğim gibi bugünkü ekonomik düzeni korumayı amaçlayan bir koalisyon protokolüdür. Başka türlü de olamazdı. Çünkü aldığımız oylar doğrultusunda ve oranında konuşmak durumundayız. Daha fazla gücümüz yoktur. Biz dileriz daha aldığımız oylar doğrultusunda bu ülkede konuşulabilşin. Oy almayanların müdahalesi olmaşın. Bunu daha temenni etmek durumundayız. Çünkü daha devlet olmak için adımlar atmakta olan ve olmamış bir yapıda bulunmaktayız. Onun için biz bazı amaçlara varılmamasını bu Hükümet programında, bazı amaçlara varılmasını belki bazı adımlar atılmasını vesaireyle gayet sosyal karşılamak durumundayız. Ve iki birbirinden farklı partinin koalisyon olduğunu hatırdan çıkarmamak durumundayız.

Kıbrıs sorununa gelince, Kıbrıs sorununda da bir uzlaşmaya varılmıştır. Ve gerek Protokole, gerekse Hükümet Programına bu yansımıştır. Bugünkü Türk Resmi Politikası

Kıbrıs'ta bir federasyonu gerçekleştirmektir. Açıklananlar bunlardır. Sayın Devlet Başkanı bizim hiç bir zaman kabul etmememize rağmen, Kıbrıs Sorununu yürütmektedir. Hükümet dış politika içerisinde belirli bir ağırlıktan yoksun durumdadır. Bugüne kadar böyle gelmiştir bu işler. Ama Sayın Devlet Başkanı da seçimde %70 oy alarak karşımıza çıkmış bulunmaktadır. Bunların siyasi sonuçlarını elbetteki önümüzdeki yıllarda beraberce yaşayacağız. Partiler üstü bir Devlet Başkanı geçmişten sorumluluğu her türlü şekilde ret etmiş olan bir Devlet Başkanı ve fakat aynı zamanda Kıbrıs Sorununu ben, Hükümete danışacağım, Hükümetle birlikte gidereceğim, Meclisle birlikte gidereceğim diyen bir Devlet Başkanıyla karşı karşıya bulunmaktayız. Ve bunların nasıl bütünleşeceği, birbirini ne şekilde etkileyeceğini de ileriki günlerde göreceğiz, birlikte yaşayacağız. Gerçek böyle olduğundan dolayı elbetteki bu Programın içerisinde de bunun sınırları içerisinde birtakım görüşler yer alacaktır. Benim bu noktada parti adına söyleyeceğim şudur. Amaç federasyondur, Ama politika amaç değildir. Yani politika federasyon değildir. Amaca nasıl varılacağına önlemlerini, yollarını bir araya getirirseniz, bir politika ortaya çıkacaktır. Ne yazık ki Kıbrıs Türk Toplumunu henüz bu amaca varmak için alacağı önlemleri, katedeceği yolları yazıp da bir rapor haline getirip veya bir karar haline getirip politikalaştırmamıştır ve bunu gündeminde tutmamaktadır. Bütün konuşmalar, iktidar-muhalefet Toplumcu Kurtuluş Partisi dışında bütün konuşmalar federasyon ister miyiz, istemez miyiz? Federasyon dersek olur birşeyler, demezsek olmaz üzerinde sadece amacın tartışması çerçevesi içerisinde kalmaktadır. Ama bir amacın gerçekleştirilmesi için vazedilmesi gereken önlemler ve yollar var politika ve seçenekleri hakkında ciddi birşey ortaya çıkmamış bulunmaktadır. Bu, doğal mıdır? Bir ölçüde doğaldır. Ne yazık ki Kıbrıs Türk Toplumunu henüz dış politika doğmuş değildir. Kıbrıs Türk Toplumunu hayati bir tehlike ile karşı karşıya bırakılmış olan bir toplumdur ve 1963'ten beridir ayrı bir varlık sürdürdüğü halde bir türlü bu hayati tehlileden yeteri kadar uzaklaşıp da doğru dürüst bir dış politika ortaya koyabilmiş değildir. Sonucu Hükümet Programında da görülmektedir, eleştirilerde de görülmektedir. Hükümet Programında Filistin

Halkından, kardeşlerden, haklı davalardan bahsetmektedir, Nedir bu haklı dava? Bu, resmî olarak da açıklanmıştır. Toplumcu Kurtuluş Partisinin görüşleri de bilinmektedir. Filistin Halkının tek temsilcisi olarak Filistin Kurtuluş Örgütü benimsenmektedir. Bu yazılmamıştır buraya. Ama burda haklı dava olarak söylenen budur. E, benimsedim ben Filistin Kurtuluş Örgütünü, Filistin Halkının tek temsilcisi olarak. Ne olmuş benimsediysen? Benimseyen çok var. O benimsemişliğin rahatlığı ile evine gidip yatıp uyuyabilirsin. Ama Filistin Halkından ve Filistin Kurtuluş Örgütünden de hiçbir destek, hiçbir yardım göremezsin. Neden? Çünkü bu bir politikaya dönüşmelidir. Filistin Kurtuluş Örgütüne yardım mı yapacaksın? Fiilen bir yardım ortaya koyamazsan Filistin Kurtuluş Örgütü'nden ancak bir gülücük alabilirsin, başka bir şey alamazsın. Çünkü bir politika olması lâzımdır orta yerde. Bu politikanın da somut sonuçlar doğurması lâzımdır ve ancak o zaman bir destek beklenmelidir. Bizim Kıbrıs politikasına bağlantısızlık mıdır, değil midir? Kıbrıs'ın politikasına destek olacak bir unsur olarak bunu ortaya sürmenin bugünkü koşullarda olanağı yoktur. Çünkü Kıbrıs Türk Toplumunu daha dış politikaya doyabilmiş değildir. Dünyadaki hiçbir devlete herhangi bir avantaj sağlayacak bir dostluk göstermemize olanak yoktur. Varmış, yokmuş ne umurunda demektirler Kıbrıs Türk Toplumunu için ve Devleti için. Acı gerçek budur. Bunu değiştirebiliyor muyuz? Dünya politikasında etkili olabiliyor muyuz? Olabilirsek, o zaman politikada doğarız. Bağlantısızlığın zikredilmiş olması, bizce hiç önemli değildir. Çünkü biz bunu Anayasayla kurumlaştırdık. Anayasaya yazdık. Bağımsızlık Bildirgesinde yer alan bütün hususların hayata geçirilmesi, Anayasamızın ve Devlet kurmanın amacı, yaşama geçirmek amacı olarak yer almış bulunmaktadır. Dolayısıyla yazılmasından bir yarar gelmeyeceği gibi, yazılmamasından da bir zarar gelmez. Çünkü bağlantısızlık nedir? Bir yere mi bağlanabildik zaten? Ne bağlandık, ne bağlanmadık, havada durmaktadır. Dış politikaya doğmamıştır.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne de çözülebildik?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bağlanmaya bağlandık.

ALFAY DURDURAN (Devamla)- Nereye bağlandık?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ne bağlandık, ne çözülebildik.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Böyle ortada kalmış bulunmaktadır. Siz eğer bugün bağımsız bir devlet arıyorsanız, Kıbrıs politikasını boyutlarından biraz daha üstelere taşımanız lâzımdır. Yani, iki eşit topluma dayalı bir federasyon amacımızdır. Başka? Başka bir şey yok. E, yok bu bir amaçtır. Politika yok, nasıl varacaksınız buna? Var mı elinizde bir program? Yok. Yalnız bunun üzerinde kaldığınız takdirde isterseniz eklerler ve yabancı üslerden aranmış. Ne olur? Bir aminduası daha gelmiş olur, size bir gülücük de başka bir yerden gelir. Ama bir etki gelmez, bir dış politikası gelmez. Onun için önce bu toplumun ayağa kalkıp, dış politikada doğabilmesi lâzımdır. Ben dış politikada verim diyebilmesi lâzımdır. O da başka ülkelerle işbirliği içerisine girilebilecek bir etkinliğe kavuşmakla mümkündür. Kâğıda yazmakla bir şey olmaz. 5 Kasım 1976'da yazdık kâğıda. Dört yıl sonra bir gün hatırlandı ve dedi ki birisi, yahu yabancı üslerin de çıkarılmasının kararını aldık biz Mecliste. Yok yahu, bütün ilgililer bundan tamamen habersizdi. Aratıldı, getirildi, bakıldı ve o zaman fark edildi. Çünkü yazdık o gün ama ondan sonra unutuldu. Biz unuttuk, başkaları unutmadı mı? Hatta okumadılar bile bizim Kararımızı. Esas bu Kararın etki yapmasını beklediklerimiz okumadılar bile. Çünkü doğmadık daha biz dış politikada. Ve bu 5 Kasım 1976 tarihli Karar hâlâ daha yürürlüktedir. Hiçbir karar tarafından da yürürlükten kaldırılmamıştır. Ama buna çelişik kararlar alınmış mıdır? Bazı noktalarda çelişik kararlar da alınmıştır. Şu halde hepsini yan yana dizip birlikte okuyup ne anlama geldiğini düşünmemiz gerekmektedir. Eğer bir anlam verebilirsek o zaman biz de bir belge yarattığımızı söyleyebiliriz. Ama bu da çok zor bir hal almış bulunuyor. Onun için Kıbrıs sorununun biz böyle iki-üç lâkirdinin ötesinde

Kıbrıs'ta ne istiyoruz biz? Bu Kıbrıs'ın sakinleri olarak, ben bu taşı toprağın üzerinde ne istiyorum. Kıbrıs'ın Ağrotur dahil taşı toprağı üzerinde ne istiyorum ben? Bunu önce tanımlamak lâzımdır. Federasyon, federasyon. Ama federasyona niçin? Nedir bu federasyonun bana getireceğı? Bu dünyaya nasıl etki edecektir? Bunların tanımlanması ve bunlara ulaşmak için fedakârlıklar yapmanın hudutlarının da ortaya konması ve bir Kıbrıs politikasının ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu çıkarılırsa bunun doğrultusunda dünya politikasının etkilendiğı de görülecek ve o zaman Kıbrıs Türk Toplumunun dış politikası meydana çıkacaktır. Bu dış politikası da ortaya konduğunda bağlantısız ve bağımsız bir devletin dış politikası, dünyaya gölge edebilir ve bunlardan birşeyler, kazanımlar elde edilebilir ve birtakım sonuçlar da çıkarılabilir. Daha bunun başlangıcına gelmedik. Başlangıcına gelmedik daha. Bunlar seçimlerde konuşuldu. Sonuçları da ortadadır. Halkın bunu belirli bir ölçüde kabul ettiğini söylemek bile olanaksızdır. Halkın kulaklarında bazılarında hoş bir nida, bazı da lüzumsuz lâflar olarak da kaldı maalesef. Çünkü biz hayati bir tehlikenin karşısında bırakılmanın ağır ezikliğini daha sırtımızdan atamamış bir toplumuz çoğunlukla.

Partilerimizin Kıbrıs Sorunu ile dış politikayla ilgili görüşleri de ne yazık ki bunlardan etkilenmektedir. Ve ortada bir politika tartışması yok, amaç tartışması üzerinde dolaşılmaktadır. Diyelim bunu. Bunu da diyelim. Çok yararımıza olur, demekle hiçbir şey olmaz, demekle birşey kazanılmaz. Fiili etki yaratabilir mi? Ancak onunla birşey kazanılabilir. Çok şey söylendi. Filistinli kardeşlerimizin, önce Müslüman Filistinliler dendi, Filistinli kardeşlerimiz bizim, müslüman değil, Hristiyanımız da var bizim, vazgeçin bu Müslüman lâkârdısından. Kaldırdık Müslümanlığı Filistinli kardeşlerimiz deriz. Ama kendileri için topladığımız ilâçları bile gelip almadılar. Filistinlilerin başı sıkıştıklarında yardım olsun diye ilâç topladık, gelip ilâçlarını bile almadılar.

İngiliz Üslerinden arındırılınsın Ada diye oybirliğiyle karar çıkardık. O da hikâye oldu bitti. Demek birşey ifade etmez. Benim üzerinde durmak istediğim şudur, bu noktada diyelim denmektedir hâlâ daha, diyelim. Meselâ, devlet ilân edeceğiz, Sosyalist Kıbrıs Türk Cumhuriyeti diyelim. Yahut, Kuzey Kıbrıs Sosyalist Cumhuriyeti diyelim. Bakın neler oluyor. Deyin efendiler. Deyin, demeye benim de itirazım yoktur. İstedığınız kadar deyin. Şiirler de yazın, şarkılar da okuyun. Hiçbir yere varamazsınız. Demekle birşey olmaz. Olmakla, fiili etkiler yaratmakla mümkün olabilir. Nükleer silâhlardan arındırılması Akdeniz konusunda da Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin istemleri var. Yani yurttaki sulh, cihanda sulh dediniz. Silâhlanmaya karşı bir sözümüz olsun. Olsun, söyleyelim. Bir şiir de bunun için yazalım. Ama hangi silâhi nasıl kaldıracaksın? Kim seni dinlemektedir? Hiç kimse. Bu, parti politikaları olarak yaşayacak olan ve gelecekte belki bir etki yaratırız diye düşünabileceğiniz bir konu olmaktan öteye bugün gitmemiştir. Dileriz, ileride böyle bir olanak ortaya çıkar ve gerçekten bizim sözümüz de etkili olur. Bırakın Akdeniz'i, Doğu Akdeniz hakkında konuşalım. Adamızın üstündekilerden konuşalım. Konuşalım ama bunları nasıl sağlayabileceğimizi de göstereyim. Orneğin Kıbrıs sorunu bakımından İngiliz Üslerine karşıyım. Tamam, İngiliz Üslerine karşıyım. İngiliz Üsleri Güney'de. Kuzey'de tesisler var ve birtakım haklar var. İngiltere'ye verilmiş bu üsleri destekleyen birtakım haklar var. Bunlara karşıyım ben, Toplumcu Kurtuluş Partisi bunu ilân etti. Bunlara karşıdır. Ne oldu? Hükümet olarak şimdi bunlara karşıyız desek ne yapacağız? Geçitkale Havaalanını, topçu tatbikat alanının içine yaptık. Geçitkale Havaalanı, İngiliz Üslerinin kullanımı için İngiliz ordusunun topçu alanı olarak talep ettiği bir alandır ve bu 1960 Kuruluş Anlaşmalarının bir parçası olarak yürürlüktedir. Anayasaya da bütün partilerin istekleri doğrultusunda bu madde girmiştir. Bütün partilerin istekleri doğrultusunda. Kuruluş Anlaşmaları yürürlüktedir. Yani bugün İngiliz istese ben burda topçu tatbikatı yapacağım, bana müsaade edin. Havaalanından uçakları çekip,

toplarnı o bölgede gümbürdetmelerini sağlamak mecburiyetindeyiz bu Anlaşmalara göre. Ve bunu biz Anayasamıza ek olarak koyduk. Bütün partilerin arzusu doğrultusundadır. Çünkü Kıbrıs Cumhuriyetinin Kuruluş Anlaşmalarıydı. Bizim de haklarımızı bir ölçüde gözetiyordu. Onun için baynumuz kıldan ince, buna dedik ki tamam girsin Anayasaya. E, şimdi silâhlanma, silâhsızlanma üzerine söz söyleyeceğiz ve Hükümet Programından da bunun yazılması dolayısıyla birşeyler umut edeceğiz. Benze yazılsa da olur, yazılmasa da olur. Ben kıymet vermem, başkalarının kıymet vereceğini de sanmam. İstedığınız kadar yazın siz Hükümet Programına, sadece bir şey yapmış olursunuz. Ağrotur Ussünde, yer alında havaalanları ...

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden)- Oyleyse Hükümet Programı boşuna yazılmıştır.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Ne dediniz efendim?

FADIL ÇAGDA (Girne)(Yerinden)- Konuşsan da olur, konuşmasan da olur. O sonuç da çıkar, değil mi?

ALPAY DURDURAN (Devamla)- E, isterseniz çıkarabilirsiniz. Herşeyi çıkarabilirsiniz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- O zaman, o programı hiç yazmasa da biz Hükümet olduk dence daha iyiydi ya. Onu yazmam, bunu yazmam.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Bu da bir düşüncedir. Onu da söyleyebilirsiniz. Çok partili demokratik düzendeyiz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Daha kolaylık olurdu Eroğlu'na da.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Çok sesler çıkabilir. Ama biz gerekli gördük ve yazdık.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Gerekli olanları yazdınız.
Bunlar lüzumsuzdu ki yazmadınız. Biz o neticeyi çıkarıyoruz.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Çıkarabilirsiniz efendim siz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Oyledir efendim.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Bu Hükümet Programına
yazmaya hiçbir gerek yoktu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Güzel, biz de gereksiz
gördüğünüzü kabul edebiliriz, değil mi?

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Başka türlü birşey mi
söyledik biz? Başka birşey söyledik mi biz yani? İstedığınızı
gibi kabul edin efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii, memnuniyetle.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Biz başka birşey söyledik
mi? Gerekli dediğimiz mi biz? Hayır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Hayır, gerekli olanları
yazdınız, gereksizleri de tasfiye ettiniz UBP ile beraber.
Budur, söylemek istediğiniz bu mudur? Güzel birşey.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- E, sizin de anladığınız bu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- E, onu anlatmaya çalışıyorsunuz.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Biz de aksini söylemedik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Nasıl anlayalım yani?

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Başka türlü anlayın
demiyorum zaten.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- E, güzel.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Yani neyi anlamaya çalışıyorsunuz, ben anlamadım.

ERGUN VEHBİ (Devamla)- İyice anlayalım. Onun için soruyoruz.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Ha iyice anlayın. İyice anlayın efendim, iyice anlayın.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Anlaşıyoruz efendim.

ERGUN VEHBİ (Devamla)- Lüzumsuzları tasfiye ettiniz, anlaşıldı.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Başkan; müdahale edin. Lâf atılıyor.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

ERGUN VEHBİ (Devamla)- Karşılıklı lâf atıldığına göre, müdahale mi olur? Sohbet ediyoruz.

(Gülüşmeler)

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Doğaldır efendim, doğaldır. Bana lâf atılırsa, ben de arzu ettiğim zaman buna karşılık veririm.

FADİL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden)- Oyle olmalıdır.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Ve Meclislerde lâf atanlar arasında bir diyalog kurulursa, bu da doğal karşılanır ve İctüzüğe de aykırı değildir.

FADİL ÇAĞDA (Devamla)- Yadırgamıyoruz efendim.

OZKER OZGUR (Lefkoşa)(Yerinden)- Tamam efendim.
Konuşa konuşa anlaşacağız.

ALPAY DURDURAN-(Devamla)- İnşallah.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bize göre en önemli olan konu, Kıbrıs Türk Toplumunun doğmasıdır. Bu ülkede doğması, kendi kaynakları üzerine oturması, kendi yağı ile kendi ciğerini kavurması ve bunun verdiği güçle de dış politikada etkili olabilmesi ve bu etkileri yaratarak ileride bir dış politikaya sahip bir toplum haline ulaşmasıdır. Bunun daha başlangıcına gelmemiş bulunuyoruz. Siyasi görüşlerimiz ayrıdır. Siyasi görüşlerimiz bugün için değil, çok daha uzun süreyle, hatta değişmediği sürece, değiştirilmediği sürece yaşayacak olan görüşlerdirler. Onun için görüşlerimizi biz aynen muhafaza ediyoruz. Ulusal Birlik Partisi de görüşlerini aynen muhafaza ediyor. Toplumcu Kurtuluş Partisi Kıbrıs'ın bağımsız bağlantısız olmasından yanadır. Kıbrıs'ın bağımsız ve bağlantısız bir Cumhuriyet olarak muhafazasından yanadır. Bunun için Kıbrıs'ta bir uzlaşmaya, bir anlaşmaya, siyasi anlaşmaya varmak ve önce iki toplum arasındaki tahsiyonu düşürmek ve ondan sonra da Kıbrıs Adasının geleceği hakkında iki toplumun eşit ağırlıkta söz sahibine kayıştukları bir yönetim olarak karar vermelerini sağlamaktır. Bizim görüşlerimiz bunlardır. İki toplum bir uzlaşmaya varır ve sonra bir federasyon kurulur. Bu federasyonun içerisinde gerginlik azaltıldıktan sonra iki toplum oturur ve Adanın geleceği hakkında karar verir. O zaman belki Adamızı gerçekten bağlantısız ve bağımsız bir ada durumuna dönüştürme olanakları çıkar, hava sahasını İngiltere'ye teslim etmiş, her taşının İngiliz üslerinin daha iyi kullanılmasına vermeye hazır, iş gücünü İngiliz üslerinin emrine vermeye hazır, bütün yollarını, limanlarını İngiliz üslerinin daha iyi kullanılmasına ve o amaçlara yönelik olarak kullanılmasına açık bir devlet olmaktan çıkmaya birlikte iki toplum, eşit haklarla sahip olarak bulunduğu bir federasyona belki ulaşılabilirler. Biz parti olarak bu amaçları savunmaktayız. Bu görüşlerdeyiz. Biz, Kıbrıs'ın bağımsız ve bağlantısız

kalmasından yanayız. Bu bakımdan siyasal çalışmalarımız elbette ki bağımsız olarak sürmeye devam edecektir.

Eleştirilerin içerisinde puan satışına izin verildiği görüşü belirtilmiştir. Puan satışına Yasa belirli bir sınır içerisinde izin vermektedir. Mahkeme de bu sınırları dikkate alarak puan satışını yasakladı. Güçlkle varılan bir karar olmuştur. Bilindiği gibi puan almaya hakkı olan, eşdeğer mal hakkı bulunandır. Eşdeğer mal hakkı almış olan birisi kendisine verilmiş olan malın değerinden belirli bir limiti aşmamak kaydıyla ancak eksiklik varsa puan satın alabilir. Tek hak budur. Başka bir hak yoktur. Eşdeğer mal hakkı olacak, kendisine bir bina tahsis edilmiş olacak, eşdeğer mal karşılık olarak verilmiş olacak ve fakat puanları bu malın değerinden daha az olacak. Bunu kapatmak için puan satın alabilir ve satın alabileceği puanın limiti de yine Yasada konmuştur. Bu kurallar uygulanacaktır demektir Hükümet Programı. Başka birşey söylemiyor. Yani puan satışı serbest bırakılacaktır diye bir ifade yoktur. Dolayısıyla bu cümleyi bu şekilde anlamaya davet ediyorum tüm milletvekillerini. Puan satış işlemleri Yasanın öngördüğü kurallara uygun olarak yapılacaktır. Kurallar da değiştirilecek değildir. Bu kurallar muhafaza edilecektir. Ve bunun öngördüğü kurallara uygun olarak yapılacaktır. Başka türlü puan satışı olmayacaktır. Mahkemenin kararı doğrultusunda puan satışları da durmuş bulunmaktadır. Yani serbest puan alım satımına izin veriliyormuş gibi algılanması nedeniyle başlamış olan puan alım satımı durmuş bulunmaktadır. Onların yarattığı sorunlar vardır. Elbetteki onları da Hükümet Programı çerçevesi içerisinde ele alınıp çözümlenmeye çalışılacaktır.

Yerli sanayi korunacaktır sözüne ...

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden)- Yapılan puan satışları ne olacaktır efendim, yani Hükümet ne düşünüyor acaba?

ALPAY DURDURAN (Devamla)- O konuda bir kararı yok Hükümetin. Bunlar ele alınıp görüşülecektir. Burda yazmıyor onlar hakkında bir karar. Yani alınmış olan puanlar ne olacak, satanların hakları ne olacak, alanların hakları ne olacak? Bunlar üzerinde elbetteki bir görüşme yapılacaktır.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden)- Peki, Yasa puan satışlarını tamamen serbest bırakırsa ve bir yasa önerisi olarak getirirse?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Bu Hükümetin kararı, bugünkü Yasanın öngördüğü kurallardır, bunlar değiştirilmeyecektir.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Taahhüt veriyorsunuz, değil mi?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Evet.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ancak partisi adına.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Partimiz, Hükümette bulunduğu sürece.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Başbakan yapsın açıklamasını efendim.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Yerinden teyit ediyor zaten bakanlar. Ulusal Birlik Partisinin bakanları.

OZKER OZGUR (Devamla) - Hani nerdedir?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Sayın Bakan teyit ediyor.

TURİZM VE KÜLTÜR BAKANI İSMAİL BOZKURT (Yerinden) - O tefsirin anlamı var orda zaten. Yasanın öngördüğü şey. Yasa ne derse.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Yerli sanayinin korunması konusunda endişeler belirtilmiştir. Başta söylediğim gibi ekonomik rejim kalacaktır. Ekonomik rejim değişmemektedir. %16 oyla temsil edilen bir parti elbette ki ekonomik rejimi değiştirmek yetkisine sahip değildir. Ancak %16 etki yapabilir.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - %16 iyileşme yönünde çabanız olacak mı Sayın Durduran?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Evet. Az önce değinmiştim. Ama on milletvekilinin ağırlığı doğrultusunda bir iyileştirme sözkonusu olabilir. Ama rejim aynen kalacaktır. Şimdi bu rejimin özelliği nedir? Rejim karma ekonomi adı altında da olabilir, efendim o liberal ekonomi adı altında da zikredilebilir, kapitalizm adında da zikredilebilir. Her adla da zikredilebilir. Çünkü bu kapitalizmin çeşitli müdahalelerini, çeşitli yorumlarını içeren deyimlerdirler. Ve esas ifadesi kapitalizm, başka birşey değildir. Dolayısıyla bunun içerisinde yerli sanayi korunacak mı? Korunmak için tedbirler alınır ve korunabildiği özel konumlar bulunur. Bu çerçevenin içerisinde yerli sanayi korunacaktır. Daha fazla bir koruma düşünülmemelidir, böyle bir vaadde bulunmuyor zaten Hükümet. Onun için nasıl korunacakmış diye bir eleştiri, mevcut iddianın ötesinde bir eleştiridir.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Yerli sanayi korunacaktır deniyor Hükümet Programında.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Evet, korunacaktır dediğim çerçevede.

OZKER OZGUR (Devamla) - Nasıl korunacak? O çerçevede nasıl korunacak? Yani korunmayacak demektir.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Çok basit bir örnek vereyim. Tabii Hükümeti ben bağlayamam burda çok özel konularda. Elbetteki burda yalnız genel çerçevede bulunurum. Bir örnek olarak vereyim sayın milletvekillerine. Orneğin makarna. Makarna küçük bir ünite olarak kurulmuş bir sanayidir. Birisi devletindir, bir özel şahsa kiralıdır. Birisi de bir özel şahsındır. Küçük birimler olarak kullanıldığında göre yüksek maliyetler görülecektir. Bu kaçınılmazdır. Bu kabul edilebilir, bir yüksek maliyet olduğuna göre dışardan ithal edilen bir makarnayla bunun yok edilmemesini sağlayacak bir tedbir alabilirsiniz, Yasamızda vardır. Damping Yasası var, Karşı Ağırlık Yasası veyahutta Karşı Korunma Yasası

vardır. Koloni Devrinde bile yerli sanayinin korunması için ithalâta karşı ne gibi tedbirlerin alınabileceği yasalaştırılmış ve korunmuştur. Yani böyle bazda yerli sanayii korumayı Hükümet öngörmektedir. Bunu bir örnek olarak vereyim, elbetteki böyle tedbirlerle yerli sanayi korunabilir.

TARIM VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI NAZIF BORMAN
(Yerinden) - Gümrükler.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Gümrükleri de söylüyor. Elbetteki gümrükler de bir duvardır yerli sanayii korumak bakımından gümrük vergileri artırılarak da yapılabilir. Dediğim gibi doğrudan doğruya müdahaleyle Anti-damping ve Counter Weight Yasasını da kullanarak doğrudan doğruya müdahalelerle de korunabilir. Yerli sanayiye ucuz girdi sağlayarak da korunabilir. Korunamaz diye birşey yoktur. Fakat bugünkü ekonomik düzenin amacı yerli sanayii korumak değildir.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - İşte o kadar. Söylemek istediğimiz bu.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Oyle söyleyin efendim siz de. Demokratik kooperatifçilikten söz edilmesini de yadırgadı CTP. Biz de onların bunu söylemesini yadırgadık. Çünkü burda eğer demokratik kooperatifçilik bu düzenlerin bir örgütü değildir iddiası varsa, yanılınmaktadır. Demokratik kooperatifçilik, böyle bu düzenlerin, kapitalizmin yarattığı bir organdır ve tekelleşme eğilimleri karşısında halkın kendini korumak için özgürlüklerden yararlanarak kurdukları bir dayanışma cemiyetidir ve adı da bazı dillerde cemiyet olarak geçmektedir. Bizde her ne kadar Limited Şirket diye geçiyorsa adı da veyahutta kooperatif denip geçiliyorsa da kooperatif cemiyetidir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Society.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Society'dir. Dolayısıyla, bu eleştiri bence zorlama bir eleştiridir. Bizde kooperatifler Devletin desteğinde kurulmuşlardır. Devlet bunları sonuna kadar denetleyebilir. Kendi yerine de geçebilir kooperatifin. Bu kadar aşırı yetkiler vardır. Bu yetkilerin artık kooperatifçiliğin kendi kendini bir ölçüde de olsa yaşama rüştüne ulaştığı düşünülerek, bir ölçüde bu devlet müdahalelerinin kaldırılmaya başlaması gerektiğini ifade eden bir şeydir demokratik kooperatifçilik sözü. Onun için demokratik kooperatifçilik konusu hakkında eleştiri yapılmasını biz aşırı bir zorlama olarak görürüz. Kayıtsız şartsız dış sermayeye açıldı mı diye bir iddia vardır orta yerde. Kayıtsız şartsız dış sermayeye de açılmak sözkonusu değildir.

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hayır, açıktır zaten de. Kapanacak.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Buraya ilkeleri konmuştur Ülkemizin sermaye ve yeni teknoloji konularındaki açığı kapatmak için dış ülkelerdeki Türklerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sermaye aktarması ve burada mal ve hizmet üretmesi özendirilecektir diye birinci bölüm Türkler için sözkonusu edilmiştir. İkinci kesim için diğerleri için sözkonusu edilmiştir.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Asil Bey Türk değil galiba.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Karşılıklı yararlar sağlamak, tarafların haklarını gözetmek ve ülkeye modern teknoloji getirme koşulları ile teşvik edilecektir. Bunlar çerçevesinde teşvik edilecektir diye bir ifade vardır. Bunlar ülkemizde, Bakanlar Kurulu kararlarıyla yapılan şeylerdirler. Bakanlar Kurulu kararları bu ilkeler çerçevesinde alınmak kaydıyla yabancı sermaye çağrısı yapmaktadır. Ama yabancı sermaye ülkemize gelmemektedir. Gelen yabancı sermayenin durumu belli, Asil Nadir yabancı sermaye değil midir diye bir görüş vardır. Asil Nadir yabancı sermayedir.

Türk değildir. Asil Nadir diye kastedilen şirketler, yani İntrapac, Polipeç, bunlar Türk değildir. Bunlar yabancı şirketlerdirler de Türk, insana mahsus olan birşeydir. Kuruluşun Türklüğü mürklüğü yoktur. Bize bunu, kapitalizmin babalarından Vehbi Koç öğretti. Gösterdi parayı. Atatürk resmi var ama, paranın Türklüğü, Rumluğu yoktur dedi. Kuruluş da böyledir. Kuruluşun Türklüğü Rumluğu yoktur. İngilizliği de yoktur. Kuruluş yabancı mıdır, değil midir? Yabancı bir ülkeye kayıtlı bir şirkettir. Hisseleri İngilizlere ve başkalarına da açılmıştır. Dolayısıyla t tamamıyla yabancı bir şirkettir. Polipeç de, İntrapac da vesaire.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Unipac da,

ALPAY DÜRDÜRAN (Devamla) - Bizim, özür dilerim İntrapac da onlardandır da Asil Nadir'lerden değil. Bizim bölgemizde görülen ve orda işlem görecekt olanlar da yabancıdır. Serbest Bölgemiz de. Çünkü, onları da attık ülkenin dışına. Yabancı olarak onlar da nitelendirilecektir. Başka türlü nitelendirilmelerine de olanak yoktur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani Salamis Bay'ı da vermeyeceğiz, değil mi Asil Nadir'e? Bakanlar Kurulu gündemindeydi. Onu da bir taahhüt ederseniz Sayın Durduran biz de rahatlarız, halk da rahatlar.

(Gülüşmeler)

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - %15 taahhüt edebilir.

TURİZM VE KÜLTÜR BAKANI İSMAİL BOZKURT (Yerinden) - Zaman içerisinde göreceksiniz.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Başka şeyde %100, bunda %15 ?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Burda yazılanlar konusunda %100 konuşurum ben Sayın Vehbi.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Yabancı sermaye, o da yabancı sermaye. Ve Bakanlar Kurulu gündemindedir Salamis Bay'ın Asil Nadir'e verilmesi aylardır.

GUNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kadük oldu.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Kadük olma diye birşey yok. Mecliste kadük olur, Devlette olmaz.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Şimdi Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yasalar vardır şu ülkede. Yasa diyor ki Ruma mal satmak yasaktır. Ruma mal satan bir Türk yakalanmıştır, hüküm giymiştir. Ve bu arsa dolayısıyla Salamis Bay'ın arsası dolayısıyla hüküm giymiştir, cezasını da ödemiştir. Ve yasa ilân ediyor burda, böyle bir işlem hükümsüzdür. Böyle bir mal da evkafa devredilir. Bu arsanın üzerinde oturuyor Salamis'in binası. Buna ek olarak bahçeleri vardır. Ama Salamis Bay Otelinin binası bu arsanın üzerine oturmaktadır ve yine hukuken der ki bu bina arsaya ait olur. Dolayısıyla bu bina Devletindir. Evkafı da Devletten sayarsak ki devlet kuruluşudur, bu bina Devletindir. Ama Salamis Bay'ın hisselerine sahip, Salamis Bay'ı işleten şirketin hisselerinin satın alındığına dair gazetelerde haberler çıkmıştır. Böyle bir girişim oldu, dolayısıyla bellidir, inanılması gerek böyle bir girişim olmuştur, hisseleri satın almak istemiştir, herhalde garanti görmeden de bu hisseler devredilmemiştir. Yani satın alınmamıştır bunlar, sadece girişim biçiminde kalmıştır, tahmin ederim. Ama niyet ortadadır, bu şirketin hisselerini satın alarak bu tesisi, Salamis Bay ve civarına sahip çıkmak istenebilir, istenmektedir. Bunun üzerinde yayınlar yapılmıştır, bizim de bilgilerimiz vardır, fakat hukuken böyle birşey mümkün

değildir ve bu hukuki engeller karşısında Hükümetin yapabileceği birşey yoktur. Yasalara karşı gelemez Hükümet, dolayısıyla Salamis Bay'ın herhangi bir şirkete devredilmesine olanak yoktur. Başka bir otel için söyleseniz, onun üzerinde olur, Hükümet kendisi düşünür ve bu çerçevede hareket edebilir. Yani bir şirket yasalar çerçevesinde bir tesise sahip olmuşsa, 1974'ten beridir yaptığımız çağrılar vardır, gelin alın işletin, gelin alın, işletin diye yabancı şirketler için. Yabancı şirketler, sahibidir bazı otellerin. Gelmemektedirler, Onlar gelirlerse, o zaman bunun üzerinde herhalde Hükümet bu iki paragrafın çerçevesinde karar vermek durumunda kalacaktır. Dolayısıyla Salamis Bay konusunda endişelerimiz baki kalmak koşuluyla yasal bir düzenleme olmadan birşey yapmanın olanağı olmadığını burda belirtiyim ve dahasını da belirtiyim, yine bu Mecliste bilgilerine de getirdik milletvekillerimizin, bu konuda Devlet Başkanımızın da yazısı vardır Vakıflara ki bu devredilemez, yasal engel vardır, Hükümetten de bu konuda bazı bakanları hatırımda değil hangi bakan olduğu ama Bakanın yazıları vardır. Bütün bunların fotokopilerini biz yayınlamış bulunuyoruz. Dolayısıyla Hükümetin de Salamis Bay'ı herhangi bir şahsa devretme şeklinde bir görüş içerisinde olduğunu görmedik. Girişinde söylediydik tabii.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Daha çiçeği burnunda Hükümet, dur bakalım.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Hayır, eski hükümetten de bu konuda yazılmış yazılar Vakıflar İdaresine bildirilmiştir, Devlet Başkanı da girmiştir devreye ve bu yazılar da hep bu yasalar zikredilerek bunun devredilemeyeceği belirtilmiştir.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Diğerleriydi çiçeği burnunda, bunlar artık çiçek yahu, bundan korkan.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Cumhuriyetçi Türk Partisinin bir de başka iddiası var. Grevler diyor, grev hakkı vesaire bunları diyor serbestçe yapabilecek miyiz, hükümet bu konuda yardımcı olacak mıdır? Hangi Anayasayla yasaklandıydı grevler? Grev hakkı var mı? Nasıl bu Hükümet size grev hakkı tanıyan bir sözde bulunabilsin? Yani mahkeme bir karar aldı, Anayasa da bunu teyit etti, grev hakkı ortadan fiilen kalktı. Dolayısıyla grev hakkı yoktur iddiasında olanlar şimdi çıkıyorlar buraya ve serbest olarak acaba bu toplu sözleşme ve grev haklarımızı kullanabilecek miyiz? Eğer buna imkân verirse Hükümet memnun olacağız deniyor. Eğer Anayasa bunları yasakladıysa Hükümetin yapacak birşeyi yoktur.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O da %30'luk bir iddiadır.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Anayasa bir yasaklama yasası yapma olanağı tanımaktadır. Çarptırtmayın lütfen. Anayasa grevleri yasaklama yasası yapma olanağı tanımaktadır.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Birlikte yaparsınız.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Ben broşürlerinizi de okudum, konuşmalarınızı da dinledim. Hiç iddianız böyle değildi.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Biz öyle birşey söylemedik.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Hiç iddianız bu değildi. Sizin iddianız, Mahkeme de karar aldı, bir defa daha teyit edildi, grev hakkı kalktı.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Hayır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok efendim. Ama şimdiden mazeret aramayın. Siz nasıl yorumluyorsunuz, onu söyleyin. Hükümet sizsiniz, biz değiliz. Kılıf aramayın şimdiden.

OZKER OZGUR (Devamla) - Siz grev hakkını...

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Ben burdayım, yanıt veriyorum. Yanıt veriyorum. Ben Hükümetin tutumunu açıklamıyorum. Ben Hükümetin tutumunu açıklamıyorum.

ENVER EMİN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; tokmağı lütfen.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Ben size yanıt veriyorum. Elbetteki sizin sözlerinizin üzerinde duracağım yanıt verdiğime göre.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Siz nasıl yorumluyorsunuz? Size göre yasaklıyor mu grevi Anayasa? Size göre yasaklıyor mu?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Size göre...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Anayasa grevi yasaklamıştır.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Hayır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biz öyle birşey demedik.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Toplu sözleşme hakkını ortadan kaldırmıştır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayır. Yalan söyleme hakkına sahip değilsiniz.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Yalan söyleyen sizsiniz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayır efendim.

ALPAY DÜRDÜRAN (Devamla) - Ve yalanlarınıza da devam edeceksiniz tabii.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İsterseniz kanıtla, göster. Broşürlerdeki, broşürleri getir. Yoktur böyle bir şey.

(Anlaşılmayan Sözler)

FADİL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Mahkeme Kararını aldı.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Alpay Bey; bırakın size onlar çıtsın.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Anlamayan, yani bizim yazdığımızı anlamadıysanız, gelin, sorun anlatalım. Bizim yazmadığımız şeyi söyleyemezsiniz orda. Hayır. O zaman yalan olur. Siz nasıl yorumluyorsunuz? Siz söyleyeceksiniz. Bize de, halka da. Biz nasıl yorumluyoruz değil.

ENVER EMİN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan ara verin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Size göre yasak mı, değil mi? Onu söyle bize.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Meydanı boş buldun Ergün Vehbi.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Siz ne dersiniz?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Şimdi ben, yanıt hakkımı kullanıyorum. Onun için sizin söylediğinizi söylüyorum ben burda, başka birşey söylediğim yok. Yanıt hakkımı kullanıyorum.

BAŞKAN -- Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

OZKER OZGUR (Devamla) - Size göre nedir durum?

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Yasak mı, değil mi efendim size göre bu?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Şimdi ona da geleceğiz.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Bir yasa geçirirsiniz yasaklısınız. Anayasa elveriyor ona. Bu müsait.

Dt. MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan; ara verin efendim.

SESLER - Araya gerek yok.

(Başkan tokmağı kürsüye vurur.)

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Araya gerek yok efendim. Konuşmamıza devam ediyoruz.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Hükümet ne diyor?

ALPAY DURDURAN (Devanla) - En sonunda ona da yanıt vereceğim. Hükümet bu grevle ilgili olarak ne demektedir? Onun hakkındaki yanıtı da vereceğim ama, herhalde bu Hükümetin vereceği bir yanıt değil. Toplumcu Kurtuluş Partisinin bu konudaki kendini bağlaması konusunda olacaktır.

Yeni Doğu Partisine gelelim. Yeni Doğu Partisi de bize diyor ki, 1981'de kaçırdığı hükümet olma fırsatını yakaladı. Ama tabanı böyle de istemezdi. Yani, çok taviz verdi demektedir. Maşallah, Ulusal Birlik Partililer zaten maşallah söylüyorlardı bunu eskiden beri. Kahvelerde, köşelerde, her yerde söylemişlerdi. Buna Yeni Doğu Partisi de katıldı. Kitap yazan da oldu bizim aramızdan ayrılıp da. Kitap yazan da oldu bu konuda. Dedikodu yazarlarımızdan kitap yazan da oldu. İşte, altın tabak içinde sunulan fırsat kaçırıldı. Hükümet olma bir fırsat değildir. Biz bir fırsat yakalamak şeklinde bir politikaya sahip olmadık. Herhalde olacak da değiliz. Bu bir fırsat meselesi değildir. Bu bir gereklilik ve bir mücadele yoludur. Mücadele ama, neyin mücadelesi? Bir Ulusal Birlik Partili yazarın söylediği gibi, işte biz de adamlarımızı Devlete sokacağız da, örgütlenip de güçleneceğiz şeklinde bir mücadele değil. Bu, sadece belirli ağırlıkta bu ülkedeki politikaları etkilemek ve topluma belirli ölçüde kendi düşüncelerimiz doğrultusunda hizmet etme mücadelesidir. Muhalefette de, hükümette de bu mücadele değişmez, aynı biçimde sürer gider. Çok partili demokraside, hiçbir şekilde ben adamlarımla gelir, adamlarımla giderim konusu da kalmamıştır. Amerika'da yağma sistemi kaldırıldıktan sonra, bu ortadan kalkmıştır. Çok partili demokrasilerde ve bizim Anayasamızda da asıl ve sürekli kamu görevlileri eliyle devlet hizmetlerinin verileceği getirilmiştir. Asıl ve sürekli. O geldi oraya alınan onunla beraber, o gitti hürya gitsinler. Böyle bir sistem olanaklı değildir. Dolayısıyla, bu düşünce de yanlıştır.

• • • • •

Yani, Ulusal Birlik Partili yazarın, yazdığı şekilde bir çalışma da sözkonusu olamaz. Tabanımızın ne dediği konusunda da herkes kendine göre birşeyler söylüyor. Bu Toplumcu Kurtuluş Partisi o kadar iyi bir partidir ki, Ulusal Birlik Partililer bile, yahu neden kurmadınız bu hükümeti de halkın çektiği çileler sona ersin? Allah, Allah, yahu mademki iyidir parti ne oy vermen kendisine gelsin tek başına hükümete? Hayır. Belli bir amaç vardır bundan işte. Hükümete girmedi, efendim, halk perişan oldu.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Yanlıştır. Oy verir ama...

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Hükümet eden başka, sorumlu Toplumcu Kurtuluş Partisi olsun diye bu bir politika olarak sürdürülmüştü. Yeni Doğu Partisi de buna iştirak etti. Çok taviz verdi, ÜzÜldü Yeni Doğu Partisi de. Toplumcu Kurtuluş Partisi çok taviz vermiş diye ÜzÜldü tabanımız adına. ÜzÜlmeye devam etsin. Veziroğlu da ÜzÜlmüş. Fuat Veziroğlu da ÜzÜlmüş. Oda yazı yazdı bu konuda veya çok taviz verdi diye de bir makale döşedi. ÜzÜlenler devam etsinler. İsmet İnönü'nün dediği gibi, herkes ÜzÜlsün, ama sonuç aynı kalsın. Biz parti olarak böyle bir düşünceye sahip değiliz. Biz aldığımız kararları da sonuna kadar savunuruz. Biz doğru yaptığımıza inanarak işleri yaparız. Bizim tabanımızdan da bir sıkıntı karşısında değiliz.

Askerlik süresi konusunda bir talepte bulunuldu. Sürenin indirilmesini istedi, Hükümet Programına bu konuda bu sorunlar ele alınacaktır dey miyle geçilmiş bulunan konudur, askerlik süreleri ele alınıp incelenecektir ve bir sonuca kavuşturulmaya çalışılacaktır. Özellikle bu iki ayrı kategori bulunması sorunlar yaratmaktadır. Dolayısıyla bunlar ele alınacaktır. Bugünkü karar mekanizmalarının muhalifi olan TKP seçimlerde bir başarı kazanıpta bu mekanizmaları kuracak güce erişmiş değildir. Hep birlikte göreceğiz sonuçlarını.

Toplu konut konusunda köylüye yok mu şeklinde bir soru yönetilmiştir. Bizim bildiğimiz kadarıyla Programda "yaygınlaştırma" ifadesiyle köylülerde de konut yapılma kâpısı açılmıştır Hükümet Programıyla. Standartlar Enstitüsünden bahsedilmiştir. Standartlar Enstitüsünün boyumuzu aşan bir konu olduğu şeklinde bir iddia ileri sürülmüştür. Standartlar Enstitüsü yalnız filan malın standart olacağı için, ağırlığı bu kadar, boyu bu kadar, sıcaklığı bu kadar vesaire şeklinde kuruluyor değildir. Standartlar Enstitüsü bir çok konuda standart koyar. Bir tanesinin amacı da şudur; örneğin bu ülkede buzdolabı ithal edilmektedir ama hiç marka sınırlaması yoktur. Canı isteyen istediği kadar getirir satar. Bu buzdolaplarının plâstik bir parçasına çarpıp kırsanız bulamazsınız. Ya Güneye haber salacaksınız, varsa alacaksınız, yoksa Avrupalara haber salacaksınız gölsin diye, Bunların yedek parçalarının getirilmesi de standartları ilgilendiren bir konudur. Bu gibi konuları düzenlemek için bir çaba harcanacağına bir ifadesi olarak Hükümet Programına konmuş bulunmaktadır.

"T" plâkalarıyla ilgili olarak eleştiriye gelince; bu konu önemsenmediğini deniyor. Özel bir konudur gerçekten Hükümet programına girmesi düşünülmemiştir. Ama Toplumcu Kurtuluş Partisinin bu konularda görüşleri vardır "T" uygulaması böyle olmalı mıdır, olmamalı mıdır. Çünkü bilindiği gibi bu "T" uygulaması vasıtaların, motorlu araçların çok az bulunduğu dönemde İngiliz sanayine çarşı açmak için bunâlımın hemen arkasından getirilmiş olan bir uygulamadır. Hâlâ daha aynı uygulamayı sürdürüyoruz motorlu araçların bu kadar çoğalmasına rağmen. Dolayısıyla bunların kökünden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Kökünden gözden geçirilmesi gerekmektedir ve bu uygulamanın herhalde bambaşka bir uygulamaya dönüştürülmesi gerekir.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Ulusal Birlik Partisinin de o doğrultuda görüşü vardır.

ALFAY DURDURAN (Devamla) - Ulusal Birlik Partisinin
de o konudaymış görüşleri.

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Nasıldır Eşber Bey o konuda görüşünüz?

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - O konuda partimizin de çalışmaları vardır.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - On senedir çalışır.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şon olarak çalışanların hakları ile ilgili olarak görüşlerimizi belirtmek istiyorum.

Sözleşme ve grev hakkı ve sendika kurma hakkı anayasal bir kurumdur. Anayasal bir kurum olması çalışanlar bakımından büyük önem taşımaktadır. Ancak anayasal kurum olması sorunları çözmez. Herşeyden önce Meclis çoğunluğunun bu hakları anlaması, idrak etmesi ve buna uygun olarak yasaların da geçirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında hemen Anayasa Mahkemesinin denetimi gelmektedir. Anayasa Mahkemesinin de bunları anlaması ve hazmetmesi gerekmektedir. Yoksa denetim organı başka türlü ortaya çıkarsa, bunlar yine budanabilir. Biz, Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak bu hakların çağdaş düşünceye tamamen uygun olarak, en geniş şekilde tanınması gerektiğinden yanayız. Onun için, bu hakların savunucusu olacağız. Bizde yaratılmış olan bazı sorunlar vardır. Bunlar, Anayasa tartışmaları sırasında ortaya dökülmüştür. Bunlar yasa mevzularıdır. Bu yasa mevzularının da çözümlenmesi gerektiğine de inanmaktayız. Dolayısıyla, Hükümetin Anayasanın tanıdığı bu hakların aleyhine birtakım şeyler yapmasına olanak yoktur ve bunlar herhalde yalnız Meclis çoğunluğunu ilgilendiren bir konu da değildir. Bu Meclisin dışındaki güçleri de ilgilendiren, Meclisteki muhalefeti de ilgilendiren konulardır ve bu hakların tarih içerisinde öyle ben sana verdim şeklinde değil, kazanılmış haklar olduğunu da unutmamak gerekmektedir. Dolayısıyla, herkes bu konularda ciddi şekilde davranmak ve bu hakların kullanılması konusundaki engelleri ortadan kaldırmak mecburiyetindedir. Yoksa, bu haklar kazanılır.

Bugün ülkemizde bu hakların kazanılabileceğinin örnekleri de vardır. Kalkılmıştır örneğin geçmişte, İngilizin savaş dolayısıyla çıkardığı bir yasadan ve o yasanın paralelinde çıkarılmış olan emirnamelerden yetki alınarak grevler yasaklanmıştır. Ama, buna rağmen de haklar kullanılabilmiştir. Hakların Anayasada yer alması ile kazanılabildiğini dünya tarihi yazmaktadır. Dolayısıyla hiçbir yerde bunlar durmaz ve bu haklar kazanılır. Bunları engellemek ne bizim haddimizdedir, ne de başkasının haddine olabilir. Bu Meclisin dışında da bunların bekçileri vardır. Bunları unutmadan bu haklara saygı göstermek gerektiğine inanmaktayız. Programda, bunların geliştirileceği ve bunların sağlanacağı yazmaktadır. Bugün, gereksinme olarak ortada bulunan şudur; bu ülkede grev hakkı Anayasayla verilmiştir. Ama, yasal bir düzenleme yapılmadığı için taraflar arasında biz uzlaşmaya bırakılmıştır konu. Yani, isteyen istediğini yapabilir. İşveren isterse, greve katılan işçiyi dışarda bırakır, başka bir işçi alır. Ama, sendikalar isterse bunu birfiil önler. Buna da engel yoktur. Dolayısıyla, yarın ben greve gidiyorum deyip, yarın greve gitme olanağı da vardır orta yerde. Herhangi bir yerde alınan tedbire karşı, karşı tedbir alma olanağı da vardır orta yerde. Yani, bu haklara sahip çıkmış olanlar karşılıklı olarak yer almış bulunmaktadır. Devletin vazifesi, bu hakların kullanılmasını hukuki bir çerçeveye oturtmaktadır. Bunun boyutlarını taşıtarak bir çatışmaya dönüştürmeyecek, bir kanalın içerisine oturtmaktır Devletin görevi, onun için Meclis, herhalde bu konuda böyle bir yasa geçirmeli ve bunları engelleyici değil, Türkiye'de yapıldığı gibi engelleyici değil, bunları bir hukuka, bir usule başlama şekli seçilmelidir. Bizdeki hukuk düzeyinin içerisinde Anglo sakson Hukukunda aldıklarımız, hep böyle düzenlemeler içermektedir. Yani yasaklama, onu yapma, bunu yapma şeklinde değil, düzenleme şeklinde bir hukuk sistemi vardır. Bu hukuk sisteminden yararlanarak bu hakların kullanılmasını düzenleyici yasalar geçirmek gerekmektedir. Bir toplu sözleşme yapılmaktadır. Anayasa toplu sözleşme hakkını tanıdır. Ama mahkememiz halâ daha toplu sözleşmeyi bir sözleşme olarak, bir sözleşme değerliğinde olarak bile kabul etmemektedir. Halbuki toplu sözleşme, sözleşmeden daha üstün bir sözleşmedir. Topludur çünkü. Daha önemli bir belgeyle karşı karşıya

bulunmaktadır. Fakat, maalesef, mahkemelerimiz bunu kabul etmemiştir. Dolayısıyla, toplu sözleşmelerde hakim yardımıyla, taraflar hakkında tarafsız bir çözücü şeklinde sorunların çözümünü sağlamamaktadır. Dolayısıyla bunlar da sürtüşmelere neden olmaktadır. Bu da iş hayatımızın açık kalan konularından birisidir. Bu konuda da yasa yapmak gerekmektedir. Anayasanın koymuş olduğu özel yargı ile ilgili konularda, bu konuda yardımcı olacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; parti olarak biz, bu Hükümetin Programı çerçevesinde etkili bir yönetim göstermesini ve bu amaçlara doğru yönlendiğini kanıtlamasını dileriz. Bunun başarısı için elimizden geleni yapacağız. Bizim Ülkemizde en büyük eksiklik ne yazık ki budur. 1963'ten beridir, yönetimden koptuk, bir türlü de bir yönetim deneyimine giremedik. Çalışmalarımız, reorganize olmuş, koordineli bir yapıda değildir. Esgüdüm veya düzenleştirme şeklinde, yani birden fazla birimin belirli bir amaç için sevk edilmesi anlamında olan bir düzenleştirilmiş hareket içerisine giremedik. Bunları sağlayabilirsek, bu devleti kuruluş yasaları ya var, ya yok ama iş tanımı ve çalışma düzenini belirsiz bir durumdan kurtarabilirsek ve çalışan bir kamu yönetimi kurup, bu program çerçevesinde kamu yönetimini yönlendirebilirsek, büyük bir aşama da katedeceğimize inanırız. Bu aşama eğer katedilmeye başlanırsa, şunu da göreceğiz; birtakım şikâyetler ortadan kalkacaktır. Yurttaş arasında ayırım yapılmaktadır, yurttaşa baskı uygulanmaktadır. İşte başka parti üyelerine baskı yapılmaktadır, işte işten atılmaktadırlar, işte işe alınmamaktadırlar gibi iddialar da ortadan büyük ölçüde kalkacaklardır. Çünkü tarafsız bir devlet yönetimi, çağdaş bir devletin birinci sağlayacağı bir konu olacaktır. Dolayısıyla işte TKP'den de girdiler Hükümete, eyvah, bizi atıyorlar şimdi dairelerden şeklinde büyük endişeleri bugün görmekteyiz. Bu endişelerin de olmayacağı bir döneme geçmiş olabiliriz eğer bu reform ve reorganizasyonu tamamlayabilirsek.

Biz derin bir üzüntü duymaktayız. İşte filân da bakan oldu, eyvah, ben onun aleyhinde filân zamanda, falan yerde şöyle dediydim veyahut da başka partiyi desteklediğim geldi şimdi, yiyecek bizi şeklinde şikâyetler, her yerden endişeler belirtilmektedir. Bunlar çok yazık, çok üzüntü verici olan konulardır. Dileriz böyle bir reform ve reorganizasyona tabi tutulsun işler ve bu şikâyetler de ortadan kaldırılmış olsun. Sömürülmesi bir amaç der gibi görünmektedir, ama çok önemli bir konudur. Bunlar sağlanır ve programın amaçları doğrultusunda gelişmeler gösterilebilirse biz bundan memnun olacağız. Bunu sağlamak için de parti olarak elimizden gelen desteği Hükümete vereceğiz. Koalisyonun toplumuza daha iyi günler getirmesini dileriz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Alpaz Durduran.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; söz istiyorum.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Başbakan konuşacak mı efendim?...

BAŞKAN - Sıra Sayın Mustafa Hacıahmetoğlundadır. Buyurun lütfen.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) - Muhterem arkadaşlar; bir seçimden geldik. Halkın iradesini öğrendik seçimlerde. Neydi bu toplumun istediği bizden?... Toplum diyor ki kamu görevlileri hükümetin gözü, kulağı, eli, ayağıdır. Hükümet edenler kim isterse olsun, kamu görevlilerinden yardım alamazlarsa icraatlarını tatbiki katiyen koyamazlar. 1981 seçimlerinde şunu gönülden kalktı, bu kürsüden istedim TKP ile UBP ne olsun, koalisyon olsun ki topluma daha etkin bir hizmet gelebilsin. O zaman eşdeğer uygulaması yayılacaktı. Eşdeğer uygulamasında geniş tabanlı bir hükümet olsun, halka dayalı bir hükümet olsun ki hükümet de kimsenin gözünün yaşına bakmadan tamamı ile realist bir icraat yapabilsin. Şimdi bunlardan bazılarını muhterem yeni seçilen arkadaşlarımıza bahsedeyim.

Arkadaşlar; kamu görevlilerinin düşmanı değilim. Bu memlekette kamu görevlisi her ay son döneminden sonra maaşını muntazam almaya başlamıştır. Büyük bir başarıdır bu toplum için. Alsınlar, çünkü onlar da hizmetlerini, ömürlerini satarak ekme parasını almaktadırlar.

Bir kesim daha var. Üretici kesimi, Bu " kürsüden birçok milletvekili geldi, Üretici Üretici dedi. Millî gelir artsın dedi, toplumun refah seviyesi yükselsin dedi, lâfta kaldı. Yalnız 'oy almak için Üretici kesime bunlar günlerce söylenildi. Hiçbir kuvvet bu memlekette, bu pahalılıkta bir yıl para almaktan yaşayamaz arkadaşlar. Hani milletveillerinin verdiği sözler, hani hükümet edenlerin verdiği sözler? Gitsinler, toprak ürünleri ambarına baksınlar. Kirk tane, kırk beş tane kamyon orda beklemektedir, alınterini köylü satmaya, alınterini değerlendirmeye. Ne dedik zamanın Bakanı, Toprak Ürünleri Kurumu Müdürü ne dedik? Zamanın Bakanının emri ile Yüksel Raşid'e ambarı kirşladı Kurumun, Kurumdan gizli, Kurumun kararı olmaksızın ve stokko tozu tutar içerisinde. Kurumda Çiftçiler Birliğini temsil eden Sayın Gültekin gider, icar kontratınız yok diyor ve ambar köylüye teslim edilmez. Bunları söylemekten maksadım, bir.

İkincisi; bu toplumun en birinci derdi olan, efendim su derdidir. Kimse bunu çözemez. Bir burda Mecliste ayrılmışken, ayrılan arkadaşlar aleyhine söyleyecek değilim. Hepimizden yüksek akıllı bir Sayın Kotak vardı. Türkiye'den gemilerle su getirilsin ve dökülsün derdi. İnşallah öyle bir arkadaş çıkmaz içimizden bizi aldatsın ve toplumu. Bunu çözecek bir kişi yoktur. Bu dairenin başında da sorumluluğunu bilmeyen kişiler vardır. İşte iki tane misal. Bunlar gibi TKP ve UBP

iktidar olduktan sonra beceriksizlikleri nedeni ile bu topluma hizmet gelmesini engelleyen kişiler mutlaka görevden alınmalıdır. Bunu yapmak hepimizin borcudur ve mutlaka yapılması lâzımdır. Ben bir yıl bekleyeceğim, ambarları orda orda Toprak Ürünleri Kurumu icar edecek ve buğdayımı, arpamı satmayacağım ve neyle geçineceğim? Bunu sorarım, Mutlaka bunun çözülmesi lâzımdır.

Silolar yapacağız dedi Hükümet. Uzun iş, Hükümettir, tabii para bulacaklar onlar da. Para bulmadan, sihirli deynek değiller ya siloyu yapmaya. Silo işi, zaten yapımı bir sene ister. Şimdi yapılan hata, partizanlığın en büyüğüdür. Ben başta bakan olacağım ve ordaki müdür ambarı başkasına derhal efendim kiralayacak.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Arealar bozuktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Söyle teşbihi.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devam'a) - Buğday ürünleriyle ilgilenilmez. Ama patates satımı oldu mu, sayın müdür tahıl ürünü toplama zamanında derhal memleketten on beş günde alışkanlık, halktan fasariye çekmesin diye memleket haricine gider. Efendim, patates satımı da oldu mu, seyis ata şekerbadem yedirir, üç ay önceden de başlar fırçalasın kendini iyi koşu koşsun diye.

(Gülüşmeler)

At güzel koşu koşsun diye şekerbademler başlar yedirilir üç ay evvelden.

Dolayısıyla biz toplumun burda iradesini ve düşüncelerini dile getiririz. Her kim; kim isterse olsun yok Sayın Eroğlu, gökten peygamber gelse sihirli değnek dahi bunları çözemez. Temennim TKP'li arkadaşlara; yardımcı olsunlar ve dairelerde topluma hizmet için değil, partizanlık için ve görev yapanlar derhal görevden uzaklaştırılması lâzımdır. Birşey geldi Bozdağ suyu geldi bu memlekete. Kalkındık. Asfaltın, asfalt ortasından bölündü. Sayarım, sayarım bu Mecliste konuşmaya başladım; 300 tane yol var. Yeni Amerikan asfaltı yaparız, bütün halkımızın da sayfiye yeri, dinlendiği yer, denize gittiği yer Girne yolu olduğu için her gün tahmin ederim bütün arkadaşlar benim gibi merak edip ve bu masrafları heba etmeye bir müdürün hakkı acaba nerden buldu dedim? Nerden buldu bu hakkı bu sayın müdür? Dolayısıyla Girne yolunda en az 300 tane yama vardır, getirildi yolun ortasından Kaymaklılı bir kişinin de ölümüne sebep oldu. Bugün Bozdağ suyu bir, efendim kolâden daha pahalıya mal olmaktadır bu Lefkoşa halkına bu Bozdağ suyu. Bunun gibi birçok sorunları vardır daha bu Su Dairesinin.

Devlet Uretim Çiftlikleri: Devlet Uretim Çiftlikleri on yıldır daha tohumu şey yapamadı sayın müdür orda bu topluma hazırlatamadı. Ben bu toplumun efendim 120 binle, 170 bin arasında değişen kimyevi gübre ihtiyacı vardır. Bir sene toplum çok eker, çiftçilikte bu böyledir, uyduramaz çiftçiler tarlalarını taksim etsinler, bir sene de az eker. Ne oldu on yıl içerisinde, bu toplumun tohum ihtiyacı belirlenmesine rağmen hâlâ daha toplumun ihtiyacı, toplumun tam olarak verilmez ve orda herkesi izdihama, kavgaya sebebiyet verir. Beceriksiz olanlar bu Hükümetin yapacağı, iptida görevlerin başında gelmesi lâzımdır, derhal görevden alınması lâzımdır. Gözünün yaşına bakmaması lâzımdır. TKP'den temennim ve istediğim budur. Söyledikleri gibi bu yolda olsunlar.

İskân Dairesinde Sayın Hakkı Atun'u suçladı bakanlar. Hayır, bir bakan birşey yapamaz arkadaşlar. Aha geldi TKP ile de bakan oldular bakalım, o dairede birçok kişilerin rüşvet yediğini herkes duymuştur. Ne diye vatandaşı şey yapmadı, vatandaşlık görevini yerine getirsin. Bir Özel Tahsin arkadaşımız hastanede yürümeye kalktı, ondan sonra yalnız bir doktormuş gibi arası kesildi ve hiçbir netice vermedi. Netice vermedi, bir doktorda kaldı. Bunların da üzerinde şimdi TKP on yıldır toplumda söylediklerini sıraya, tatbikata koyacak ki değerli arkadaşlıklar, o görüşte olmaları lâzımdır. Bu da kendilerinin en büyük görevlerinden birisi olması lâzımdır. 1976'da bu kürsüden ben söyledim daha başka Meclisteydik. Hükümet dedik en çok bina sahibi hükümetti. Ne oldu? Bir baktık, birçok forslu kişilerin binaları hükümetin elinde. Belirli benim senede iki bin torba buğday edeceğim, ondan sonra bir torba bulgurluk isteyeceğim bir komşudan. Bu benim yapacağım çiftçilik değildir arkadaşlar. Ben bu işi yapamam, idare edemem demektir. Devletin bu kadar binası olacak, Devletin bu kadar arazisi olacak ve efendim ne olacak özel kişilerin hep binaları bir baktık, efendim nerde devlette içerli. Zamanla muhterem milletvekillerinin de hep efendim Komisyonunda Maliye, Ekonomi, Bütçe ve Plân Komitesinde birçok arkadaşlarımızın da ikazı üzerine Devlet bugün kendi binalarını yapmaya ve tamamı ile kendi binalarının içerisinde görev yapmaya başlamıştır. Şimdi genç arkadaşlar da gelmiştir. Bir seçim sandığından çıktık. Toplumun istediklerini yerine getirmek görevimizdir. Temennim, TKP de bizimle beraber olur, UBP ile beraber olur ...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Düzelt, düzelt.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla)- Ve inşaallah bu işler sıraya girer. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mustafa Hacıaymetoğlu.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - İşte beraber oldular zaten.

BAŞKAN - Şimdi sıra, ikinci defa söz alan Sayın Ozker Ozgür'dedir.

Buyurun Sayın Ozker Ozgür.

OZKER OZGÜR (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ikinci kez söz aldığımız için özür dileriz. İkinci kez söz almak istemiyorduk. Yalnız Sayın Durduran'ın konuşması, işleri biraz karıştırdı. Sayın Durduran acaba Hükümet adına mı konuştu...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Gölge Başbakan.

OZKER OZGÜR (Devamla) - Partisi adına mı konuştu? Onu anlayamadık. Çünkü görüşülen, Hükümet Programıdır. Hükümet Programı eleştirilmektedir, Hükümet sözcüleri vardır, Hükümetin sözcüleri kalkar Hükümet Programını savunur. Bu arada Başbakan burdadır. Başbakan kalkabilir ve bizim eleştirilerimize yanıt verebilirdi. Sayın Durduran gerçi Koalisyonla bağlı kanatlardan birinin milletvekilidir, ama konuşma biçimini, yani üslûbunu beğenmediğimizi ve kraldan çok kralcı bir yaklaşımla Cumhuriyetçi Türk Partisinin eleştirilerine yanıt verdiğini söylemek isterim. Biz, Cumhuriyetçi Türk Partisi adına konuşurken, biçemimize, yani üslûbümüze dikkat ettik ve 1976'dan beridir bu memlekette iktidarda olan Ulusal Birlik Partisini eleştirmeye özen gösterdik. Toplumcu Kurtuluş Partisi Hükümete yeni girmektedir, ilk günden Toplumcu Kurtuluş Partisini olan bitenden sorumlu tutarak Toplumcu Kurtuluş Partisine yüklenmemeye özen gösterdik. Ancak, Sayın Durduran bizim eleştirilerimizi tümü ile hep kendi üzerine almış olacak ki, kraldan çok kralcı bir anlayışla bize yüklenmekte yarar gördü.

Bu, kuşkusuz onun en doğal hakkıdır. Eleştiri, bir hak'tır. Fakat eleştiri hak olarak kullanılırken, gerçeklerin çarpıtılmaması gerekir. Önemli olan budur.

Şimdi, Sayın Durduran'ın gerçekleri çarpıtarak bu kürsüden söylediklerini bir grevlerle ilgili söylediklerini düzeltmek zorunda olduğumuz için söz almış bulunuyoruz. O düzeltmeyi yapacağız ve yerimize oturacağız.

Şimdi, Anayasa konusu, uzun boylu bu toplumda tartışıldı. Cumhuriyetçi Türk Partisi Kurucu Mecliste Anayasaya karşı çıkan tek parti idi ve karşı çıkış nedenlerini de hem Meclise, hem halka anlattı. Anlattıkları arasında Sayın Durduran'ın dediği gibi, işte Anayasa grev hakkını ortadan kaldırıyor diye bir yargıya varmadı Cumhuriyetçi Türk Partisi. Cumhuriyetçi Türk Partisinin hiçbir açıklamasında böyle bir anlatım yoktur. Yani, Cumhuriyetçi Türk Partisi hiçbir zaman Anayasa, grev hakkını ortadan kaldırıyor demedi. Bu bir.

Bizim üzerinde durduğumuz şudur, söylediğimiz şudur: Bu memlekette Anayasa Mahkemesinin bir kararı vardır. Bu Anayasa Mahkemesinin kararına göre, grev esnasında işveren dışarıdan işçi getirebilir ve çalıştırabilir. Anayasa Mahkemesinin bu kararı, grev hakkını fiilen ortadan kaldırmaktadır. Eğer bir grev yerinde işveren dışarıdan işçi getirtip çalıştırabilirse, o memlekette grev hakkından söz edilemez ve biz Anayasa Mahkemesinin bu kararını ortadan kaldırıcı hükmün Anayasaya girmesini istedik. Anayasa tartışmaları esnasında. Yani Anayasa Mahkemesinin bu kararını ortadan kaldıran bir kural Anayasada yer almamıştır. Böyle bir kural Anayasada yer almadığına göre, Anayasa Mahkemesinin kararı da halen geçerli olduğuna göre, demek ki grev hakkı fiilen bu memlekette yoktur. Bunun yanı sıra söylediğimiz başka bir şey daha vardır. Anayasa olağanüstü durum ilânını kolaylaştırmıştır. Anayasaya göre, ekonomik kriz sözkonusu ise, ya da şiddet eylemlerine ilişkin belirtiler varsa, Cumhurbaşkanı, Bakanlar

Kurulu Meclise zamanında bildirmek koşulu ile derhal olağanüstü durum ilân edebilir ve o çerçevede tüm özgürlükleri askıya alabilir, grev hakkı dahil. Şimdi Anayasa tartışması devam ederken söyledik, tekrarlamaya gerek yoktur. Ekonomik kriz ne demektir? Bu memlekette ekonomik krizden hiç çıkmamıştır zaten. Şiddet eylemlerine ilişkin belirti ne demektir? Olağanüstü durum bu denli. Olağanüstü durumun ilânı bu denli kolaylaştırılırsa ve tüm özgürlüklerin askıya alınması bu denli mümkün olursa, o zaman o memlekette grev hakkının yeterince kullanılabilmesi söylenemez dedik. Söylediklerimiz bunlardır, başka değildir. Lütfen söylemediğimiz şeyleri söylemiş gibi bu kürsüden kimse tekrarlamaya kalkmasın ve gerçekleri çarpıtmasın. Bir koalisyon hükümeti sözkonusudur. Ortada bir hükümet varsa, sözcüleri de vardır, başbakanı da vardır, bakanları vardır. Lütfen biz kimi muhatap alacağımızı bilelim, Hükümete karşı yönelttiğimiz eleştirilere lütfen Hükümet adına yanıt verilsin ki bu Mecliste kimin ne yaptığı belli olsun. Saygılar sunarım.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Partisi adına konuştu o.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ozker Ozgur.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Hükümet adına cevap verdi.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Biraz karıştırdı kadar. Partisi adına konuştu.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Sen de sözcü oldun?...

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Hayır, biz öyle kabul ederiz. Partisi adına konuştu.

BAŞKAN - Şimdi Hükümet adına Sayın Derviş Eroğlu konuşacaktır. Başbakanımız buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hölge Başbakanın sonra görünen Başbakan.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Yok efendim böyle birşey yok. Biz partisi adına konuştuğunu kabul ederiz.

BASBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; iyi niyetle yapıldığına inandığım eleştirileri ve önerileri izledim. Şunu peşinen belirtmek isterim ki Hükümetimizin icraatı döneminde bu eleştirilere gereken kıymet verilecektir ve icraat esnasında bu eleştiriler ve arada yapılan öneriler mutlaka dikkate alınacaktır. Bu arada Sayın Alpay Durduran Koalisyon ortağımızın milletvekili arkadaşımız Hükümet Programı ile ilgili eleştirilere etraflıca zannederim yanıt da vermiştir. Bir koalisyon ortağının milletvekili olarak bu yanıtı vermesi bizce doğaldır ve memnuniyet vericidir. Sayın Ergün Vehbi'nin bunu yanlış değerlendirmemesini gölge başbakan, gerçek başbakan gibi terimleri...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Görünen dedim, gerçek demedim.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Bu tutanaklara geçirilmesini temenni ederim. Oyle bir durum yoktur. Biz Koalisyon ortağımızla Koalisyon görüşmeleri başladığı günden beri uyum içerisindeyiz. Hükümet icraatında da uyum içerisinde icraatımızı sürdüreceğimize inanmaktayım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Allah muhabbetinizi artırsın.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Sayın Ozker Özgür'ün BRT ile ilgili tenkitine katılmamak elde değil. Sayın Genel Sekreterimiz zaten o konuda, o konuya değinmiştir. Yalnız bağımsız bir organ olduğunun da hatırlanmasında yarar vardır. Hükümetin müdahale edecek durumda olmadığı bilinmesinde yarar vardır.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İkaz edeceğiz.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Başka yere bağımlı olduğu ibyöylece meydana çıktı efendim.

Dr. DERVİŞ EROGLU (Devamla) - Yalnız biz Koalisyon Hükümeti olarak Programımıza BRT'den siyasi partilerin faydalanabilmesi için yasal düzenlemeyi getireceğimizi koyduk. Bunu Program okunurken de zannedirim dikkatle izlediniz ve eğer dikkatle izlememiş ve bilginizden kaçmışsa, dikkatinizden kaçmışsa tekrar hatırlatmakta yarar görürüm. Tüm siyasi partilerin BRT'den faydalanması için bu dönemde, bu Hükümet döneminde gerekli yasal düzenlemeler yapılacaktır.

Ulusal Birlik Partisi ile Toplumcu Kurtuluş Partisi Koalisyonu öyle görüyorum ki gerek YDP tarafından gerekse CTP tarafından yadırganmıştır.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Estağfurullah.

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Doğal değil mi?

Dr. DERVİŞ EROGLU (Devamla) - Yadırganmaması gerekmektedir. Görüş ayrılıkları olabilir, ekonomik görüşlerde farklılıklar olabilir, Ama demokrasiler uzlaşma rejimidir ve bu demokrasilerde ekonomik görüşleri farklı olanlar bile asgari müştereklerde buluşabilirler. Bu Koalisyon da zannedirim bunu en güzel şekilde ispatlamıştır.

Protokol konusu ısrarla gizlenir diye söylenmektedir. Protokol konusu gizlenmiş değildir. Hükümet Programına Protokolümüz yansımıştır. Yalnız Toplumcu Kurtuluş Partisinin Genel Başkanı ile yaptığımız bir ikili anlaşmada Hükümet Programı okunduktan sonra Protokolü açıklayabiliriz. şekilde bir anlaşmamız vardır. Protokol açıklanacaktır. Burda çekinecek herhangi bir husus yoktur. Samimi olarak söylerim ki, Protokoldeki maddelerin hemen hemen tümü Hükümet Programına yansımıştır.

Bir üzücü söz Sayın Ozker Özgür'den, daha Hükümet icraata başlamadan işçiler durdurulmakta, sen bana oy vermedin, TKP'ye oy vermedin veya UBP'ye oy vermedin düşüncesi ile işten uzaklaştırılmaktadır. denmektedir. Böyle bir tutum olduğunu zannetmiyorum, öyle bir icraatta bulunmadık, bulunmayacağımızın da bilinmesinde yarar vardır. Bu Hükümet, bu Koalisyon Hükümeti döneminde siyasal partiler arasında barış olacaktır, kardeşlik olacaktır, çünkü bu Hükümetin ortakları demokrasiye inanmaktadır ve demokrasinin vazgeçilmez öğeleri olarak da siyasal partileri görmektedir. Bu nedenle muhalefetteki arkadaşlarımla böyle bir endişeye kapılmamaları özellikle rica ederim.

NACİ T. USAR (Ezazi Mağusa) (Yerinden) - Liste gönderelim Sayın Eroğlu öyle ise. Durdurulanların listesini gönderelim de bu sözünüzü tutasınız.

Dr. DERVIŞ EROĞLU (Devamla) - Şunu belirtmekte yarar vardır. Siz de bilirsiniz ki toplu sözleşmelere göre altı ayda bir, bir veya iki gün durdurulur, ondan sonra tekrar alınır. Herhalde sizin bilginize gelen bunlardır.

NACİ T. USAR (Devamla) - Yok efendim.

Dr. DERVIŞ EROĞLU (Devamla) - Yoksa seçimlerde şu veya bu şekilde oy kullanmıştır diye herhangi bir Bakanlık tarafından işçi durdurulduğunu ben bilmiyorum. Eğer gönderirseniz veya bilgimize getirirseniz, memnun olurum.

NACİ T. USAR (Devamla) - Bakanlık ve kurumlar. Göndeririz.

Dr. DERVIŞ EROĞLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri; Beş Yıllık Kalkınma Planı yapılacaktır. Ulusal Birlik Partisi geçmişte tek başına veya koalisyonlar hükümetlerinde Beş Yıllık Kalkınma Planlarına uygun icraat yapmaya çalışmıştır.

Şimdiki Hükümetimizde de, Toplumcu Kurtuluş Partisi ile ortak Hükümetimizde de Beş Yıllık Kalkınma Planına önem verilecektir ve Anayasanın öngördüğü şekilde bu program da yapılacaktır.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ile ilgili arkadaşların bazı endişeleri olduğunu gördük, eşdeğerle ilgili bazı endişelerini gördük. Hatta Sayın Aytaç Beştaş bu konuda Hükümet Programından bahsedilmediğini, Anayasanın geçici birinci maddesinin unutulduğunu vurgulamaya çalışmıştır.

AYTAÇ BEŞTAŞ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ters anlamda.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Biz, Anayasanın geçici birinci maddesinin unutulmadığını hem seçim zamanında söyledik, hem de o Koalisyon ortağımızla hem Protokolümüze koyduk, hem Hükümet Programımıza koyduk. Şöyle ki; "Hükümetimiz, Anayasamızda öngörülen süre içerisinde eşdeğer konusunu tamamlamayı esas amaç olarak görmektedir. Eşdeğer uygulamaları bölge bölge ele alınıp kesinlikle sonuçlandırılacaktır. Bu çalışmalarda haksız olarak tutulan fazla kaynaklar ile mevcut olan diğer kaynaklar hak sahiplerine dağıtılacaktır. Burda tapudan bahsedilmemesi belki sizi biraz tedirgin etmiştir. Ama biz Anayasal hükümlere uyacağımızı zaten peşinen bu programa koyduk. Anayasal hükümler bizim uyacağımız hükümler olduğuna göre, o konuda endişe etmemeniz gerektiğini samimiyetle vurgulamak isterim.

AYTAÇ BEŞTAŞ (Devamla) - Bekliyoruz.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - KİT'lerle ilgili konu, yine Programımızda vardır. O konuda da zannederim Cumhuriyetçi Türk Partisinin gözünden kaçan hususlar vardır. "Ekonomik kalkınmamızın uluslararası rekabete dayalı biçimde gerçekleşmesi amacı ile Devletin ekonomik alandaki girişini ve faaliyetleri, verimlilik, yönetimde başarı ve piyasanın denetlenmesi kistasları çerçevesinde yeniden gözden geçirilip düzenlenecektir" diyor. Kapatılacaktır veya dağıtılacaktır demiyor, düzenlenecektir.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Arkasındaki cümlede der onu Derviş Bey. Ezberimizdedir, merak etmeyin, o cümleyi okuyun işte.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - E, onu siz yanlış değerlendiriyorsunuz. Muhakkak ki ekonomik verimlilik devlet bütçesine yük olma konuları değerlendirilecektir. O konular ışığında eğer ekonomik verimlilikten çıkmışsa, devlet bütçesine yük olmuşsa, o şartlarda Hükümet bunu da muhakkak değerlendirecek ve gerekli önlemleri alacaktır, demektir. Biz de bu Koalisyon Hükümeti Programının hazırlanmasında bulunan bir kişi olarak neleri murad ettiğimizi zannediyorum az çok sizin kadar bilmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; dış politika konusunda neyi murad ettiğimizi her iki siyasi partinin görüşü ne olursa olsun Hükümet Programımıza da yazdık, Protokola da yazdık. Onun için Protokole yazılardan veya Hükümet Programından yazılardan başka şeyler aramak zannedirim bugünkü koşullarda artık Hükümet Programına itimatsızlık olur. Zaten itimat etmediğinizi, beğenmediğinizi ve güvenoyu vermeyeceğinizi söylediniz. Ama hiç olmazsa yazılanları da olduğu gibi görmekte, olduğu gibi kabul etmekte bence yarar vardır. Biz Koalisyon ortakları olarak neyi murad etmişsek bu Programa yazdık. Ayrıca Protokolde de aynı cümleler kullanılmıştır. Birbirini aldatmak için kelimeler arkasına da saklanmadık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yabancı tekeller yaratılacak dendi. Yabancı sermayeye karşı olduklarını söylediler. Bu tabii ki partilerin ekonomik görüşlerine bağlıdır. Partiler aynı görüşü savunsaydı bugün iktidar-muhalefet zaten olmazdı. Biz Hükümet olarak yabancı sermayeye de özel koşullar altındakarşı olmadığımızı ama tekellerden bahsetmediğimizi bilâkis tekellere karşı olduğumuzu da vurguladık ve muhalefetteki kardeşlerimizin, arkadaşlarımızın bunu böyle bilmesinde, tekeller yaratarak memleket içerisinde ekonomik yönde yıkım veya sömürü düzeni getirme düşüncesinde değiliz. Bunu açıklıkla hem Protokole koyduk, hem Hükümet Programına koyduk.

Sağlık hizmetleri de gördüğümüz gibi mevcut yasanın uygulanacağı vurgulanmıştır. Mevcut yasa Tam Gün Yasasıdır, mevcut yasa derken, Tam Gün Yasasından bahsedilmektedir. Rüşvetten zaman zaman bahsedilmektedir. Ama rüşvet verenle rüşvet alanı bugüne kadar hep birlikte gördük. Veren söylemez, alan söylemez. İspatsız isnatlar olarak ortada kalır. O zaman bizim de hükümet olarak • konular üzerine yürümemiz geçmişte olduğu gibi kolay olmayacaktır. Ama yeni Sağlık Bakanımız gelecek her türlü ihbarı değerlendirmek ve o ihbarları doğrultusunda ispat ederek, muhakkak ki ispat şarttır, gerekli yasal önlemleri, yasal tedbirleri almak durumundadır. Alacağından endişeniz olmaması gerekmektedir.

Çalışan kesimin huzur içinde çalışması, sabit ve dar gelirli olanların refah düzeyini daha da yükseltmek için Hükümet Programına gerekli maddeler konmuştur. Şöyle ki Sayın Özker Özgür'ün görüşlerinin aksine az kazananın çok, çok kazananın az şeklinde değil de, az kazananın az vergi almak, çok kazananın çok vergi almak bu Hükümetin esas prensibi olacaktır. Ve şunu da söyleyeyim; sabit ve dar gelirli olanların gelirlerini daha da artırmak için eşel mobil sisteminin uygulanacağını biliyorsunuz. Bunun yanında bazı vergi muafiyetleri, vergi indirimleri getirerek o kesimin daha da huzur içinde görevini yerine getirmesine çalışılacaktır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Taşkent becerecek bu işleri.

Dr. DÉRVIŞ. EROGLU (Devamla) - Taştan Bey de becerecek, yalnız Taşkent Beyin becerisi değil, bu Hükümetin becerisi olacaktır ve hükümetin yapacağı icraatın neticesi gerçekleşecek hususlardır. Bugüne kadar geçmiş hükümetler döneminde de çalışan kesim, sabit ve dar gelirli kesim ön plânda tutulmuştur. Menfaatleri devamlı korunmaya çalışılmış. Aynı yöntem bu yeni Hükümet döneminde de devam edecektir. Yani kısacası çalışan kesimden az vergi, geliri fazla olandan fazla vergi alarak devlet bütçesi düzeltilmeye çalışılacaktır. Şunu söylemek isterim, Hükümet Programıyla ilgili olarak

yapılan eleştirilere, belirtilen görüşlere ve getirilen önerilere bir kere daha teşekkür etmek isterim. Cumhuriyet Meclisimizin toplumsal sorunlarımız için gösterdiği duyarlı ilgi hakikatten kıvanç vericidir. Bu ilgi Hükümetimizin yürütme etkinliklerine güç ve dinamizm getirecektir. Bu arada demokratik yöntemlerden hiçbir zaman bu Hükümetin kaçınmayacağını, kaçmayacağını hâlenizi özellikle istemekteyim. Ve, şunu söyleyim ki bu Hükümet bundan sonraki icraatıyla yapıcı bir hükümet olacaktır. Barışçıl bir hükümet olacaktır, birleştirici bir hükümet olacaktır ve muhalefetteki arkadaşlarımızın endişeleri hilâfına hizmet ederken partililik göstermeyecektir, partizanlık yapmayacaktır. Şu partiden deyiş, şu filan partidendir diyerek çalışanlar hakkında, memurlar hakkında herhangi bir takibat yapılmayacaktır. Bilâkis çalışan kesimin ve bilhassa bürokrasinin daha düzenli, daha yetkili çalışabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler de getirilecektir. Hele Sayın Aytaç Beştaş'ın endişelerine hiç mahal olmayacak şekilde ayrımcılık yapmadan, ikinci sınıf, üçüncü sınıf vatandaşlar diye bir düşünceye kapılmadan tüm kamu görevlileri hizmet edecektir ve hizmet edebilmeleri için yasal düzenlemeler, yasal tedbirler de alınacaktır.

Ozetle eleştirilerinizden dolayı tüm arkadaşlara teşekkür etmek isterim. Ve bu eleştiriler ışığında Hükümet icraatını tarafsız sürdüreceğinin bilinmesinde yarar olduğunu bir kere daha vurgulamak ister, hapinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başbakan Derviş Eroğlu.

Hükümet Programı üzerinde görüşme tamamlanmıştır. Gelecek birleşim 30 Temmuz 1985 Salı günü saat 10.00'da yapılacaktır.

Gündem:

1. Güven Oylaması.
2. Yüksek Adliye Kuruluyla Sayıştay'a üye seçimi ve atanması.

Birleşimi burda kapatıyorum. Teşekkür ederim.

(Kapanış saati: 14.00)

- 206 -

GÜNDEM:

Hükümet Programı üzerinde görüşme.

.../207

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004